

308366 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I.
సంపుటము. ౧.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ జనవరి నెల 4 తేది సోమవారము
ఆ సందనా మ సందత్సర పుష్య బహుళ తృతీయ ౩.

No. 259
సంచిక ౨౫౯

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

వైద్యవారము వేలకు పేలు విక్రయము.

దీని 1-కి 0-3-0 అణాలు మాత్రము.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోల్చి బావుక.

పార్శ్వపు సుష్పల బారదోలును. పోట్ల పోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూ చేశముందు

తయారు చేయబడు మంచినందు.

మనవాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

శంభూజి-రీటి చూచి కొనిన మోక్షము గలగడ

అమృతాంజనము దీపో, నెం. 109, పోస్ట్ బాంబాయి. రే. 6, 7 తంబు నెట్టిపిడి, బాట్టి టవున్. మద్రాసు.

అత్తల ఆర్థాటమున కోర్పని కోడండ ప్రలాపము.

1914 సం॥ డిసెంబరు 31 తేది లోపల అర్థజా
పంపువారి కుచితము.

మేమిదివఱలో వైపు ప్రకమును ప్రతిపలుంబును
నందు సుందరముల పంచివెట్టటకై ఒక్క అణా తపాల
బిళ్లను పంపువారి నచితముగా పంపుదుమని ప్రయత్నించి
యుంటిమి. బీదసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థజా
బిళ్లను పంపువారికి ఈడిసంబరు 31 తేదీవఱకు ఉచితము
గా పంపుదుము. ఈతరుణమునుకృపాచేయకుడు. బిళ్ల
పియా ముద్ద గుత్తమునకై డిసెంబరు 31 లోపుగ పేరును
8జిల్లరుచేసే నానికి ఒక్కాక భాగము తపాలఖర్చుల
తో 0-10-0 రు పంపుదుము. ఇది మూడు భాగములుగలది.
కోడండ ప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్ర ప్రకటనకు, అర్థజా
కార్డును పంపగలము.

చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టువాక్కు 167, మదరాస్

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యూయలు వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్ట్జె 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయలునిద
మాకంపెనీ పేరు ఎట్టనిసిరా
తో ముద్రింపబడి యుండును
ఇది చూచుట కందమై తలచి
మును, డెస్టుప్రాఫ్ అను గ్లాసు
డోమునగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. వెల్వెటూర్ లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కంచి యుండును. సీమ నుండి
భిత్త తయారుచేయబడినది. కాని సెకరీయెడ్లను జెక్కదు.
ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనంది
తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మినియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును ఇదిగఱ
నేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
నేకులు కొని సంతసిందిరినన, వేటుమాట తెందుకు?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టువాక్కు నెం167, మద్రాస్

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతలోగములకు,
వారములకు. చిక్క బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగ
మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కిన్న లియమగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుట
కుష్టము. మా డిపోయిందలి కస్తూరి, యం దితర పదార్థము
లేవియును కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొనిన
వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనిన వారొకసారి
పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కఠిని
కస్తూరిని గొని మోగపోదు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదిపచ్చికాన లేక జిన్న

తులం 1కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూర

ముఖో మండ్ల తో

ముటువలన చిగున్న

గట్టిపడును. చిగుళ్ళు

నుండి రక్తము ప్ర

వించుకుండును. నో

టిమర్దంధము గేక

యుండును. పండ్లు

ముత్యముల నలె

తెల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ
సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము దీపో, నెం. 109, పోస్ట్ బాంబాయి. రే. 6, 7 తంబు నెట్టిపిడి, బాట్టి టవున్. మద్రాసు.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిస్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య
గారిచే రచనాగరి భాషనుండి తెలుగుచేయబడినది. 3 భాగ
ములు కలవు. 1 భాగమునందు ఆ నేకవిధములైన అన్నములు,
చిత్రాన్నములు, చేయుకొనుముగలను. 2 భాగమునందు ఊరగా
యలు పచ్చళ్లు కోరింబిరిలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన
అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు
క్రమముగలదు. వేయెల్లకవిలో పాకమునకు కావలసిన యా
వస్తువులను ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోరైండు ప్రతి 1-కి ధర
1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పక్షియందు
తయిప్పి క్కడినయి చెప్పిన ప్రయోజితపు పదతియొక్క
వినోద కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకొనితములు, క్యాలికోరైండు
ప్రతి 1కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రయో
జితపుఖర్చులతో 3-0-0. మావిలాసము:—

ప్లాక్ వాచ్ అండ్ కంపెనీ

45 మల్లాసా మొలు దీని మద్రాసు.

శృంగార నైషధము.

దీనికి మూలము 'నైషధం చిన్మయోపనిషత్' అను శ్రీహర్షుని సంస్కృత నైషధము. దీనికి కర్తాగా కవి
సామ్యభాషామండల శ్రీవాఘండు. ఆ నైషధమునకు నిది చక్కని తెనుగు. తెనుగు మాత్రమే కాదు; (మూలమునది)
రసంబు పోషించియు, నలంకారంబు భూషించియు, 'నాచిత్యం దాహించియు, జనాచిత్యంబు పరిహరించియు'
న్నట్లు దాని కిది చొక్కపుమొలుగు. శ్రీ హర్షుని నైషధమునకు శ్రీవాఘు తెనుగు శృంగారముగుటచే నిది శృం
గార నైషధమయ్యెను. కవిచక్రవర్తి తిన్నతీ కవిసౌమ్యతరసములను గలసి, వెలసియున్న యీ కావ్యరత్నమందలి
రసభావ పుష్టియు, అర్థవచుత్కృతియు, వర్ణనావైభవత్యయును అనద్వికములు. ప్రాతప్రతులను బరిశీలించి వెట్క
దోషములను వెదకించి యొక్కొక్క పద్యమునకును గద్యమునకును టీక, వ్యాఖ్యయు, ఉదాహరణయు, వ్యాకర
ణము, నిఘంటువు ఈదలగా సంజెండు నలయనవి యెల్ల ప్రాయజుడి యున్నవి. వేతి కిమిడికగావున్న చిన్నవైజ్ఞా
నేలి కొనితములు సాగ నైన పటములు, మంచి కాలికొరైండు, దీనికి గలవు.
మొ అంబెలొనిచా రు. 3-2-0

కలయవారం:—

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కంపెనీ.

అనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మే, మదరాస్

అయ్యుచ్చేదాశ్రమ
గ్రంథమాల.

అర్క-ప్రకాశము

సప్తమ
గుచ్ఛము.

అర్క ఖలను బోధించు చిత్రా గ్రంథము.

ఇది అర్కసులభముగు రీతిని ప్రతిమూలకీ విధియను అర్కమును ముపాయములను అయ్యుచ్చేదాశ్రమ బోగసామాన్యమును, సైనిక శిక్షణ కర్మమును, డెలుపు ముంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కముల సామాన్య వైద్యము గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు అయ్యుచ్చేద గ్రంథములయందు జేర్చినవిక మూలక లే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకములు గూడ గ్రహించబడి, అయ్యుచ్చేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

అయ్యుచ్చేదజ్ఞులగు వారికిని, శిష్యులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల సులభముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారగనుండుటకు దీనికి సరళముగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన కిదవ చెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 3-0-0	6. వస్త్రకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వ్యాధివైద్యము.	" 1-0-0.	7. అయ్యుచ్చేదచక్రము.	" 0-4-0
3. అయ్యుచ్చేదచక్రము.	" 1-2-0	8. శేషజ. కల్పము	" 1-0-0.
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చుమండి 1915
5. శిల్పశాస్త్రము.	" 0-4-0	10. సుక్రత సంహిత	వస్త్రకర్మ మొదటి భాగమున మొదలుపెడును.

పోస్టేజి పేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రచురణ:-
12, తంబు సెట్టి వీధి, వైద్యరత్న మండలి 3, గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి
156, బ్రాడ్వే. } రో. ఆచార్యుల పీఠి,
అయ్యుచ్చేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతృకత చందాదారులకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయికి నాలుగణాలు కట్టింపి యియ్యవలయును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

* యాద విషయములను చెబుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం డిపోవారి మాడుకూర్పుముల మందులను గొనిన వారల కేవలము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-4-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము. *

చక్కని దబ్బీలో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 దజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహిని తైలం

తామరతైలం

పండ్లపాడి

5 తులముల నూనెగల
సీసా 1-కి 0-12-0

వెల దబ్బీ 1-కి 0-6-0
దజను 1-కి 3-8-0

దబ్బీ 1-కి 0-2-0
దజను 1-కి 1-2-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

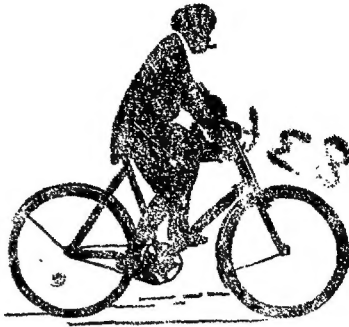
అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడును. మంజూరి కిటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

10, ప్రేరీరోడ్డు, భాద్రి, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబు సెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలకల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతమైనదనుగు. ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న శ్రోత్రమందుగాదు. పదియైదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెక్కును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము పోగలవు. ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

బహు వేగముగాను సులభముగాను పోవునటువంటి బలమైన సైక్లు. 59 రూ. పాయలనుండి అమ్మబడును. క్యాటలాగు కావలసిన వారికి పంపబడును.

వాట్సన్ అండు కంపెనీ,
164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో
సాము తిరుగ నియబడును.
100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.
పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
సమృద్ధిమయిన మందులు యింకను కలవు.
కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండ పురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసుని వీరచిత్రములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామములకు బోందిందో మనుజులశీలి మొదలగు నెఱుంగజేయుటకు వీలకల్గినట్లుగా భగవంతుని వైష్ణవ మతము లెన్నియో యిందు సుష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరమరామచరిత్రము, సుగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కలలవువాడు. బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ సీతీగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్వీకరించిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథములై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడి నందు క్యాలికో ప్రైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్చులు వేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.
(4-12-14.) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు, ముల్లసీపర్ హైస్కూలు, కడప.

నూతన రోమసంహారి.

బేగం సాహి సోప్.

ఈనూతన రోమ సంహారి ఒకతరారి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమమును చేతులులేక కుద్ధముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును చాధతే కయము నితర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంపను కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి.

వెల 8 బిల్లులు పెట్ట 1కి రూ. 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు 8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలుకర్చు 0-6-0
వలయువారు:- ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ
నెం 6 బంధువీధి మదరాసు.

వైద్యవారులు సంపాదించుచు.

ల సంపాదించుచు కట్టించు.

ఇది కడుపు పుష్కరము, కడుపునొప్పి, ప్రక్కనొప్పి, రొమ్మనొప్పి, పులితేవులు, ముంబంధము, కడుపునొప్పి, డోహ, ప్రేగులబుట్టు, అరచి, మంకాగ్ని, వీరిని గుడిచి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలవలయును. తేనెయెడల ఫలము త్రిప్పిపంపగలము. ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోటీజీవినా 0-8-0 బహుటి యూర్ధ్వ 4 అర్థశాశ్వలకు మారినపంపబడును. "లసంగామృతం" 21, నమ్మకావ్యయ వీధి, మదరాస్.

వాతావరణ నిర్ణయ

1915 సం. జనవరి నెల 4-వ తేది

ప్రదేశములు.	వైద్యుల సంఖ్య	కడలిని 24 గంటల లోపు నిద్రను ఉద్వేగిత.	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.
గోపాలపురము	80.051	79.7 58.2	...	58.59	48.62
వాతేరు	80.043	81.0 58.1	...	58.48	85.22
కాకినాడ	80.025	79.9 58.9	...	29.98	87.89
బందరు	80.048	88.2 68.2	...	29.68	89.15
గుంటూరు	...	86.0 68.0	...	25.92	...
నెల్లూరు	80.011	81.4 55.8	...	82.75	88.50
మద్రాసు	29.991	85.8 63.0	...	55.67	48.18
కడలూరు	29.981	81.5 68.6	...	72.25	48.65
నాగపట్టణము
కొలంబా	29.971	85.5 72.2	0.01	68.82	74.77
తిరువనంతపురము	29.964	88.4 72.0	...	68.82	80.41
కొచ్చిక్	29.928	82.5 76.6	...	111.28	110.46
కొల్లూరు	29.908	87.4 70.5	...	121.14	115.87
మంగళూరు	29.982	89.5 66.5	...	147.50	126.88
బొంబాయి	80.005	88.1 59.2	...	81.54	71.75
హైదరాబాదు	80.048	81.6 57.9	...	41.91	80.21
అనంతపురము	...	84.2 57.1	...	16.70	20.22
బళ్లారి	80.041	87.3 58.8	...	19.56	19.60
కర్నూలు	80.070	85.1 57.5	...	36.08	26.81
కడప	80.040	87.1 60.3	...	25.87	31.17
దెంగులూరు	29.998	80.8 58.6	...	28.90	34.62
కొడైకనాట	22.809	64.7 51.1	0.07	75.08	55.14
ఉదకమండలము	28.048	67.5 50.2	...	47.00	52.97
కొయంబూరు	29.955	85.2 65.7	...	15.71	20.75
నెల్లూరు	80.027	82.7 61.2	...	85.75	48.50
నెలము	29.985	84.4 64.0	...	85.98	89.06
నిరుదనాపల్లి	29.988	84.6 65.1	...	20.00	31.24
పుదుచ్చోరు	29.858	81.7 69.1	...	86.27	31.61
మధుర	29.955	85.0 71.1	...	26.98	32.84
తిరువల్లీ	49.48	24.31

దత్తమండలములలో తప్ప మిగిలిన చోట్ల నెల్ల వాయు భారము ప్రమాణముగా పోచినది. వాయువ్యాపనము చలికాలము లోపలలోపల దానివలెనైనది. దత్తమండలములలో తప్ప మిగిలిన స్థలములలో తేలికగను, సామాన్యముగను, నుండుగాడులు పీచుచున్నవి. మిక్కిలి దక్షిణమున వాయువ్యాపనము తక్కువగనున్నది. బంగాళాఖాతముయొక్క వైర్మతి భాగమున సముద్రము వెనకకుపోయినది. మధ్యమధ్య పరిమాణము దక్షిణమున పోయినది. మలబారులో తక్కువగనుగలదు. మైసూరులో పగులు వేడిమి సామాన్యస్థితికి మించియున్నది. ఇతరచోట్ల సామాన్యముగాని, అంతకు క్లిగిగాయున్నది. భూలోపల రాత్రులయందు వేడిమి సామాన్యస్థితికి తక్కువగలదు. దత్తమండలములలో మామూలుకంటె వాయుమండలమున తేలిక అధికముగనున్నది. కొండప్రదేశములలో తక్కువగనున్నది. అన్నిచోట్లను నమ్మలు పోచినవి. దక్షిణమున దట్టముగు మర్మలుపట్టినవి. సింహళములో వానకరిసినది. ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్సు, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

స్థానిక వార్తలు.

చెన్నపురిలో జరగు మహాసభలు మొదలగు వాని

కార్యక్రమ సంగ్రహము.

1915-వ సంవత్సరము, జనవరి నెల

6-వ తేది బుధవారము.

మృగయావిహారము, నైవాదేహిలెవల్ (కాసింగు నొద్ద) సమావేశము. ప్రా. 6-10

10-వ తేది యాదివారము

న్యాయంగ్ టనులో క్రికెట్, ఎమ్. సి. సి — న్యాయంగ్ టను. ప్రా. 11-0

శ్రీ పెంట్లండు ప్రభు దింపతుల కార్యక్రమము.

7-వ తేది గురువారము సాయంకాలము 4 గంటలకు—

క్రివా రుభయమును న్యాయంగ్ ను పురాతనవిద్యార్థి సంఘము వారి లోటువిందునకు విచ్చేయుదురు.

9-వ తేది శనివార మవరాష్ట్రము 2 గంటలు—క్రిక్టెట్ మ్యాచ్, గవర్నమెంటు హాసు—న్యాయంగ్ ను.

14-వ తేది గురువారమురాత్రి 8-15 గంటలు—క్రివా రుభయమును గా. కాష్ట్యాదంపతు లాసమ్మవిందుకు విచ్చేయుదురు.

విందు—పరపతి సంఘముల కాక ఫలకము ము.

సికపిమ్మట మొన్న రాత్రి 7-80కి దివాన్ బహద్రులు ఎం ఆది వారాయణయ్యగారు నియంత్రులను, పరపతి సంఘముల రిజిస్ట్రార్ గారికిని, అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ లకును, తదితర ఉద్యోగములకును తిరువల్లి క్లబ్ లో విందు గావించిరి.

క్రైస్తవ యువతీ సంఘము:—ప్రతి సంవత్సరమున జరుగు కార్యనిర్వాహక సభ, వేసవి ఇన్ స్టిట్యూటు హాల్ లో, వచ్చేది బుధవారము సాయంకాలము 5-15 గంటలకు జరుగును. అప్పుడు సాధారణసభలకు సభ్యులును కార్యనిర్వాహకులును నిల్వయింపబడుదురు. కాఖా సంఘముల కార్యదర్శులు తమ తమ సంఘములకార్యనిర్వహణపట్టికలను చదువుదురు. గాన విశేషముతో సభ సమాప్తమగును.

కాంగ్రెసు వాలంటీయర్లకు విందు:—ఈ నెల 2-వ తేది సాయంకాలమున దివాన్ బహదూర్ యల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు, జేజీయమహాసభ వాలంటీయర్లకు కొంతమంది జేజీకట్టలకును లోటువిందుచేసిరి. ముందుగ సభ్యులయొక్క ఫోటోగ్రాఫ్ తీయించబడెను. ఆపల విందార గించబడెను. తరువాత బళ్లారి నివాసులగు రాఘవాచార్యులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు కొన్ని హాస్యరంగములను ఆంధ్రీయ భాషలోను మణికోంజు సభ్యులు, తెలుగునందు, పార్వతి పరిణయములోన కొన్ని రంగములను జమల ఆనందముగ ప్రదర్శించిరి. గోవిందరావువయ్యగారికి వందనములతో సభ ముగిసెను. అది ఒకప్పుడ్రాయుచున్నాడు.

బళ్లారి సరసవిద్యార్థి సభ:—నిన్న సాయంకాలము కట్టకడపటి పర్యాయము కృష్ణలీలా నాటకము ప్రదర్శించబడెను. గా. పోలవరము జమిందారు కే. ఆర్. వి. కృష్ణరావుబహదూర్, బి. ఏ. గారు, చిల్లపల్లి జమిందారుగారు, న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులుగారు, ఆర్. శతగోపాచారి యారుగారు మొదలయినవారు వచ్చియుండిరి. గా. కే. ఆర్. వి. కృష్ణరావుపంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద ఎస్. సత్యమూర్తి గారాంధ్యమున "మీరు మీ నాటకోద్దయం దున్న తాదర్శ ప్రదర్శనలగును, భాగ్యప్రయతులుగను, వ్యాయ ప్రభోధులుగను, దీనమానవకోటికి ధైర్యోత్సాహ సంధానములుగను పరిణమించి పనిచేయుచుండుట మిక్కిలి యుష్టమకరము. మీరు న్యాయసత్వ రూపకమైన మీ మహోత్సాహ కార్యమునకు విశేష వ్యాప్తి కలిగించి భరత విద్యా ప్రయోజన మెట్టిదో లోకమునకు వెల్లడింపబడు గాక! భవిష్యదాభివృద్ధి కర్మములగు మనవంతులకు విద్యాబుద్ధులు గలపుటయే మీ యుద్దేశమనియు ప్రదర్శనముల వలన సమకూడెడి లాభము విద్యా విషయముగా వినియోగింపబడుననియు తెలిపికుట కంతయు సంతస ముచున్నది." మొదలగు వాక్యములుగల యొక సన్మానపత్రమును పంపిరి. నాటక ప్రదర్శనవిషయమై యీ సభవారాచార్యుల తండ్రి దగినంత ఘనకార్యమును గావించిన బి. సి. పార్థసారథి

నాయుడుగారు ప్రసంగించిరి. మరియిద్దరుసభను ప్రశంసించుచు పద్యములు చదివిరి. ఆ గాననాధిపతిగారు ప్రజల ప్రీతిని సూచించుచు కార్యనిర్వాహకుల డగు బి. మాధవరావుగారి కొక మంచి గండపుర్రెట్టెను బహుమానముగ పొసంగిరి.

కృష్ణమూచార్యులసభ:—నిన్నటి సాయంకాలము ఈ పర్యాయమునకు తుదనాటకముగ వైసభి వారు సుభాగ విజయమునాటిరి. ఘటోత్కచముగ శ్రీ ముత. డి. రాఘవాచారి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు తమ సహజ ప్రదర్శనా చాతుర్యమున అప్రతిహతముగ జూపిరి వీరి భరత విద్యాకాళమును ముందునాటకముగా మెచ్చియుండిన రాజా వెలుగోటి వేంకటేశ్వర కృష్ణమూచార్యుల బహద్రుగారు బంగారుపతకమును బహుమానముగల్గించి రాఘవాచారి గారిని బహుశంకించిరి. శ్రీ ముత. పి. సి. పార్థసారథి గారునుగారు రాఘవాచార్యులచారి ప్రశంసించుచు పతకము పొసంగిరి. శ్రీ ముత. చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు ఆ సభవారు నాటక ప్రదర్శనముచే పురజనుల రావడింపజేసినందులకు వందనలు లాగిరి. ఇరువురును ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు రాఘవాచారి గారు నాటక ప్రదర్శనములకు గురించి కొంతమచ్చు తిందువారైరి. నాటక ప్రదర్శనము విద్యాభ్యాసవిషయ ప్రతిపాదన వర్తకుడైన న్యాయవాదియైనను మరి యెవ్వరైనను జేపితమున జరుచుండుటకు కొంతనాటకకళ నభ్యసించకలయుననియు నడిపిరి. నాటకములు సంస్కారములకు గూడ ఉపన్యాసజేది కలకంటె నెక్కువ ఫలవంతములుగా నుపయోగపడగలవని వాదించిరి. విమర్శకులు చిలుకలవలె మునుపటిలాటి లాడిగాలవారి ప్రదర్శనములకు సంశయించక నాటకకళను సర్వాంగములయందును కాన్పింపజేయు పటిమను పరీక్షించిన మేజుచేయుదురని యుద్బోధించిరి. ఇదియంతయు సమ్మతాహూతమై. కొంతకాలము క్రిందటివాటికిని వేటికినికూడ రాఘవాచార్యులచారికిని ఇక్రింద వారిసమాజములో మెరుగు కన్పించుచున్నదనుటకు సంతోషములేదు. వారెదురూరెదురూరూములడ. గి.వి. పాత్రములవారు స్ఫుటమును స్పష్టమునునడిచి భద్రాద్రి కొన్ని పాత్రములపట్ల అభిరూపము సహజమునాడి. అసభ్యులు అగ్గిలములు అంతర్విరమైనవి. కాని రాఘవాచార్యులవారు షేక్ స్పియరు నాటకములకు సమన్వయింపకలసిననూత్రములతో మనస్తానాటకములను నడిపింప ప్రయత్నించు నంతకాలము ప్రాతపంథలు త్రొక్కుక జరుగదు. ఆచార్యులవారు నాటకరచన కకర్తులుకారని లోకమెరుగును. స్వయముగా వ్రాసి ప్రదర్శింప మొదలిడిరేని తాము కీర్తిగాంచుచు కాక ఆంధ్రమున కలంకారమొనర్చినవారును సగుదురు. రాఘవాచార్యులవారు చాలెనుగురించి చెప్పుచు వీరి తండ్రియే తమకు 1906 వ సంవత్సరమున నును నోరనుసభలో తాము రెండుపాత్రముల ప్రదర్శించినప్పుడు తమను గుణముగా రెండు బహుమానముల మిచ్చుట చెప్పటచే తమకు మొదట నభిమానాన్నదయైన సభకును ముమ్మను బహుశంకించిన మొదటి వారెవరు కృష్ణత చెప్పకయే నూచించివారైరి.

గ్రంథస్థిరాధిము.

సువర్ణలేఖాకథావళి, లోహహుమాధి, కనకవల్లి, గోమయ చిత్రామృగము, ఇంద్రమణి, భాగవత సారము, లలితాబాయి అను గ్రంథములు మాకార్యస్థానమునకు జేరినవి. ముందు మా యభిప్రాయముల దెలుపగలము.

తమ నెల్లూరి యువవిశేషకుడు వ్రాసినయుత్తర మొకటి మొన్నటి (24-12-14) సంచికలోనన్నది. అందులో నెల్లూరు నకు వార్తాపత్రిక లేని కొరతనుగూర్చి వ్రాయుచు "జయవా రునెలలండి శ్రీయుత బంగారు వేంకటరంగయ్య పంతులు వారు పత్రికా స్థాపనకు తగు ప్రయత్నముచేయు చున్నట్లు వినుచున్నాము" అని చెప్పియున్నారు. నెల్లూరునకు వార్తా పత్రిక కావలయునను కొరికగలవారిలో నేనొకడనగుదును గాని మీయొపవితేఖరి ప్రస్తావించినప్రయత్నము జరిగియిందే లేదు. ఇరులెవలైనను అట్లు ప్రయత్నము చేయుచున్నారేమో నాకు తెలియదు. ఈ ప్రశంసను నాపేరు సంబంధింప జేయుట అప్రస్తుతమని మనవి జేయుచున్నాను. అని బి. వేంకటరంగయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

యుద్ధ విషయములు

[ఆస్ట్రేలియా పత్రిక: నంది]

జర్మనుల క్రౌర్యము.

ఆస్ట్రేలియా డిసెంబరు 9:—దీనినందులో జర్మనులు గావించిన క్రౌర్యములను గురించి తెలిగ్రామ అను పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఈ సంగతుల నొకరు ప్రత్యక్షముగా చూచినవైయున్నది. పరామితిపట్టణమునుండి కలసిపోవుచు జర్మనులపై తుపాకులువేసిరి. దీనిపై జర్మనులకాగ్రహము కలిగి పొరుగునునకు బాధ్యులని నెప్పి 153 మంది పురుషుల నొక వైపునను, స్త్రీశిశువుల మఱియొక వైపుననుంచి యీరచంభు భాగముల మధ్యను ఆయుధపాణులగు నైనెరులను నిలువజెట్టి కాల్పించిరి. స్త్రీలును, పిల్లలును జర్మనీ యుద్ధోగములపాదములపైబడి యెంతయు మెక్కినను వారికి దయపుట్టలేదు. నేనాని యుద్ధవిషయములలోనే నైనెరులు. తుపాకులుచేల్చిరి. ఆంధ్రుల నా 153 మంది పురుషులును నా పాదము మూల్గుచు నేల గూలిరి. ఆ మట్టు పట్ల ప్రదేశముంత యుద్ధక్రమతో తడిసిపోయెను. ఇదియ పురుషుల మాత్రము స్వల్పమును గాయములు కలిగి చచ్చిపట్లు నడించుచు పడి యుండిరి. తరువాత గొంతసేపటికి వీరు లేచిరిగాని వారిని తిరిగి తుపాకులచే కాల్చి చంపి, ఇంతటితో తృప్తికే వీరి ప్రాణములు పూర్తిగా పోయినవో లేనో యను అనుమానముతో యంత్రులరంగులుజెట్టి కాల్పించిరి. ఇట్లు పురుషులను వధించుచుండ నచట నిలువబడియున్న స్త్రీలు, పిల్లల రోదనమునకు మిలిలేకుండెను.

లాడ్జికోట ముట్టడి.

లండను డిసెంబరు 9:—లాడ్జికోటముట్టడిలో రష్యన్ సేనానియగు జనరల్ మెకెన్సెయొక్క సేనలో రెండవ పటాలములకు గలిగిన నష్టమును గురించి డెయిలీ క్రానికల్ పత్రికయొక్క వెల్లిగ్రామ విలేజుకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఇరువదియైదవ, మూడవ గార్డులపై పటాలములు లాడ్జికోట డిక్షిభాగమున నిలిపివేయబడినపుడు మెకెన్సెయొక్క యంత్రులైనెరులు పడమటివైపున ముట్టడించుచుండిరి. ఈరెండు పటాలములవారును వెనుకకు వెనుకపోయిరి. అందు కలన వీరు బ్రెంజినిగొట్టు మీదుగా పోవుటకై యత్నించిరి. ఇదంతయు అరణ్యప్రదేశము. వెనుకనుండి రష్యన్ వారి సేనలు తరుముకొని వచ్చుటచే నీయరణ్యమున బ్రవేశించి రక్షించుకొనదలచిరి. ఆయుధ సామగ్రి చాలినంత లేకపోయినను నాల్గవదిములు హోరాహోరంగా పోరాడిరి. తుదకు అయిదవదిముల కడసారి బ్రెజిలీ పట్టణమును ముట్టడించిరి. ఇచ్చటనే అక్టోబరునెలలో ఇవకెగరాదును గాపాడిన నైనికులుకూడ నుండిరి. రష్యన్ వారి సేనాని తోమ్మిడిగంటలసేపు బ్రెజిలీపై ఫిరంగిగుండెల వర్షము కురిపించెను. సగముపట్టణము ధ్వంసమైనపిమ్మట నైనికులనురికించెను.

చీకటిపడునప్పటికి 80,000 సేనలలోను కొద్దిమంది మాత్రము మిగిలిరి. 20,000 మంది శత్రువులకు లొంగిరి. మిగిలిన వారిలో నూటికి 80 మంది చొప్పున దెబ్బలుతగులుటయో, చనిపోవుటయో సంభవించింది. తక్కినవారు అరణ్యములో దాగుకొనిరి. బ్రెజిలీలో యుద్ధమున చనిపోయినవారి శవములు కప్పలు కప్పలుగ పడియుండెను. ముట్టుపట్ల ప్రదేశములలో సహింస అచ్చటచ్చట నైనికులశవములు కూలియుండెను. తుదకు 1, 2, 3, 4 వ తేదీలయందు జర్మనులు లాడ్జికోటను స్వాధీనపరచుకొనుటకై కడకటి యత్నమునర్పిరి. కొటను రక్షించుచున్న రష్యన్ వారి సైనికులు శత్రువులచే చుట్టివేయబడిరి. వారు పట్టణమునకు నాల్గవైపున దూరమునమాత్రముండిరి. ఇది ఇట్లుండ జర్మనులు వెడ్డెఫిరంగులుజెట్టి ఉత్తర భాగమును కొట్టుచుండిరి. పొరుగులో ననేకులు మృతిచెందిరి.

డిసెంబరు 9వ తేదీని నొక వాయువిమానము వచ్చిశత్రు సేనల సావరమును దెలుపునట్లు రష్యన్లు తమ ఫిరంగులను ప్రయోగించుటకు వలనుపడినది కాదు. శత్రువులు వెడ్డెఫిరంగులు జెల్లిగించి బాల్కన్ గా చూచుచున్నను, రష్యన్ వారి ఫిరంగులకు సంబంధించిన ఒక కర్నల్ మెల్లగా వారికి అరమైలుదూరము నజుకుపోయెను. దైత్యకాలియగు నీకర్నల్ నేలపైపరుండి తన సైనికులకును శత్రువులచిచ్చి ఫిరంగులనువేయించి, తుదకు శత్రువుల ఫిరంగులను ధ్వంసము గావించెను. ఈయన కేవలముగ నపాయమును సంభవించియుండలేదు. డిసెంబరు 9వ తేదీని లాడ్జికోటను 700 ఫిరంగులు ప్రోగుచుండెను. 400 మైళ్లదూరమునందున్న వారాన్సపట్టణములో సహిత మీ ప్రోత

వి న బ డు చుం డె ను. పిమ్మట జర్మనులు తమ సైనికులను పట్టణముపై పడుటకు జ్ఞాపించిరి. వందలకొలది జనులుకట్టి గట్టుకొని ముందునకుపోయిరి. దగ్గరకువచ్చుచును నాగి, ఒక్కసారిపై వీరియైనెరులు యంత్రపుఫిరంగులతోడను, తుపాకులతోడను, అగ్నివర్షము కురిపించిరి. జర్మనులయత్నము విఫలమయ్యెను. ఈయుద్ధమునందు రష్యన్ వారికి నష్టముకలిగినను, జర్మనులకుగలిగినంతగాలేదు. జర్మను సైనికులలో నొక్కలాడ్జి జిల్లాముచే లక్షమందినాతులైరి. ఇక గాయములు తగిలినవారి లెక్కయేలేదు. వీరిని వేసికొని రయిలుబండ్లు ఊరకకచ్చి పడుచున్నది. ఈమండలమున జర్మనుగూఢచారులు విశేషముగాగలరు. డిసెంబరు 1 వ తేదీని యుద్ధ క్రమపాతపు మంత్రులు లాడ్జికోటను మదలివేయ. నెంచిగాని ఆముఠానాకులతిరిగి దీనిని మార్చుకొనిరి. పట్టణమును నదలిపోవు చున్నారనుసంగతి జర్మనులకు తెలిసిపట్టణముపైబడిగాని, రష్యన్ వారు వీరిని వెనుకకుదరిమి, 4000 మందిని చంపివేసిరి.

డిసెంబరు 10:—లాడ్జి ముట్టడినిగూర్చి రష్యన్ ప్రభుత్వమువారివిషయన ప్రకటించిరి:—నవంబరు చివరభాగమున లాడ్జిచాలమిలటరీసంబంధముగ సామాఖ్యముకలిపించియుండెను. లాడ్జిలోవిజ్ఞప్తగర్వ రష్యన్ సేనల ముట్టడిలో జర్మనులు విఫలమై నందున, లాడ్జిగర్వతన అంతముఖ్యముకాదు. దీనివలన మన రాకపోకలకు కొంతయబ్బండియో, ముందునన్న సైనికులకు నొత్తిడియగుచుండెనని. లాడ్జి ప్రాంతముల మనవ్యూహము తిరిగియేర్పాటుచబడును. దీనినిబట్టి రష్యన్ సైనికులమును మదలివేసిపట్లు కొన్ని పులిక లూపించుచున్నది.

జర్మనుల కల్లలు.

వెల్లిగ్రామ, డిసెంబరు 1:—ఇటీవల నొకసారి 12,000 మందిని మఱియొకసారి 40,000 మందిని జర్మనులు ఖండియగ పట్టుకొనరనుట యభ్యుపాయ రష్యన్ ప్రభుత్వమువారిక ప్రకటన గావించుచు నందిట్లు వివరించిరి:—

జర్మనులు తాము జయముపొందినామని చెప్పునంగతి కట్టికల్ల. తమ నష్టమును మాత్రము బాగ్రత్తగా దాచి పెట్టుదురు. ఒక్కజిల్లాలోనే వీరికి 28 ఫిరంగులు పోయినవి. స్పీకోనుండి జర్మనులు మరలిపోవునపుడు రోడ్లకిరుప్రక్కలను శవములే పడియుండెను. వెనుకటియుద్ధములు చూచినవారిది కంటెన్నెడు నిన్నిశవములు చాడలేదనుచున్నారు. రష్యన్లు జర్మనులను ముట్టడించిన కొన్ని సలములలో వారి సైనికుల శవములు గజముయెత్తున పడియుండినవి. పొరులీశవములనిపుడు పూడ్చుచున్నారు.

జర్మను చక్రవర్తిని పరిభవించుట.

వార్సెను, డిసెంబరు 10:—జర్మను చక్రవర్తిగా రీమధ్య యుద్ధములో దెబ్బలు తగిలినవారిని చూచునమిత్రమై మెట్టి యందలి వైద్యశాలకు పోయిరి. అచ్చట దెబ్బలు తగిలియున్న ఒక పరామితి సైనికుని జూచి “ఈగులాబీపువ్వును జ్ఞాపక చిహ్నముగా త్రచ్చుకొనడం” చెప్పగా నాతడు, తన మీది గుడ్డను దీసివేసి “అయ్యా! ఈగులాబీ పువ్వు అక్కరలేదు. నా కీ జ్ఞాపకచిహ్నమునాలను” అని శత్రువుచేయబడిన తన మొండికాణును చూపెన!

వృత్తాంతములు

చక్కెర మోజాతు.

చక్కెర వర్తకసంఘమువారు కొనుగోలుచేసిన చక్కెర విస్తారము లండను శత్రువులకు గొన్ని వారములుగా బ్రతిదినము వచ్చిపడుచున్నది. మామూలు గిడ్డంగులు చాలుటలేదు. యుద్ధ మారంభమైన తోడనే కొయ్యడిగుమతి తగ్గినది. కాని కొన్ని నెలలుగా అగ్గింజలు, బాల్బుల తీరములనుండి యెక్కువగా వచ్చుచున్నది. కొయ్యమోజాతు విస్తారముగలదు. ఓడల కట్టడంపున ద్రవ్యులకును, సేనలకై వేలకొలది కొలదిపాటియొండ్రు గట్టింపబడియుండు ప్రభుత్వమువారికిని యిట్లు కొయ్యవిశేష ముచేయబడినందుకు చాలముఖ్య విషయమై యున్నది.

ఆహారదస్తు విస్తారసంచయము.

నిరుదీ దివముల్లీ నన్ను దానికంటె నైనుడుకుండు లెక్కవ యాహారదస్తువులు గల పడవలు భేయ్యనదిలో నిపుడు గలవట. ఇంక 180000కున్నుల యాహార వస్తువులు లండను పట్టణమునకు సముద్రముపై, వచ్చుచున్నవట. కనడావారు దానవ్యూహముగా బంపిన 250000 ల పిండి గోతము లింకను లండనుశత్రు గిడ్డంగులలోనే నిలువ యున్నవి. దీనినిబట్టి ఇంగ్లాండునకునింక గొంతకాలముదనుక గోధుమపిండి

యావశ్యములేదని యేర్పడుచున్నది. శత్రువుల యుద్ధనాటలు తెన్నాడుచున్నను, మాంసపాహాకములగు నోడల నెన్నిటిసో ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచికొనియున్నను, నవంబరునెల మొదటిపక్షములో లండనుపట్టణమువేరిన మాంసపుటోడలు 1913 సంవత్సర మీదినములలో వచ్చినవానికంటె నెక్కువగా నున్నవి.

రాజమహేంద్రవరము నందలి దొరతనమువారి సర్వ కళాకాలలో పండితులుగనున్న బ్రా ఆకుండి వ్యాసమూర్తి శాస్త్రిగారు రానున్న మార్చి నుండి యపకారవేతనము నంద నున్నారనియు, గదిరు పదవిని బోధనాభ్యసన పాఠశాలలో నాంధ్రోపాధ్యాయులుగ నున్న మ-రా-రా-శ్రీ, వడ్డాది. నుబ్బారాయడుగారి కీయనలెననియు చూడగా నాంధ్రో చంద్రికలో ప్రకటింపబడినది. చంద్రికావిలేఖరి కూడించి నట్లు నుబ్బారాయడుగారి నాంధ్రోభావయందలి వర్తమాన సుప్రసిద్ధ కవులలో నొకరుగా పరిగణించుటకు మార్గశ్రేయభ్యంతరమును లేదుగాని యాపదవిని నుబ్బారాయడుగారి కొసం గుటకన్న నా పాకశాలయందే సంస్కృతభాషాధ్యాపకులుగ నున్నట్టియు, హూణభాషా ప్రవేశము గలిగినట్టియు శ్రీమూర్తి, ముద్రాల. అప్పలాచార్యులుగారి కొసంగిన లెస్సగా నుండునని నా యభిప్రాయము. ఆచార్యులవారికి చక్కని సంస్కృతాంధ్రో సాహిత్యజ్ఞానము కలదు. హూణ భాషలోని ఖండంతభ్రమండితులు వ్రాసినవ్రాత లెంతవరకు సత్యములో చచ్చించి యప్పుడప్పుడు వ్రాసిన వీరి సహృదయ లోని వ్యాసములే యప్పలాచార్యులవారి హూణభాషా కూలంకషపరిచయమును తెల్లడించుచున్నవి. విద్యార్థులతో పరమమైత్రి మెలగు శ్రీ యాచార్యులవారికి ఆర్జునకాలేజీ సీనియరు పండిత పదవి నొసంగి విద్యార్థుల కృతజ్ఞతకు బాత్రులుగా విద్యాభ్యాసవారు కోరబడుచున్నారు. ఇదివరలో నప్పలాచార్యులవారు తరసగ్గారులలోని సంస్కృతపాఠశాలకు యన్వేషితుగా కొంతకాలము పనిచేసినారు. వీరి క్షేత్ర సామర్థ్యములు దైర్ఘ్యతగా రెరుగనివి కావు. కనుక కేవలము సర్వీసు సీనియారిటీనిబట్టి మాత్రమే చూడక, సమర్థులైనట్టియు తగినట్టియు అప్పలాచార్యులవారికి వై పదవి నొసంగి గౌరవించెదరని కూలోపే దొరగారిని కోరుచున్నాను. అని పురవాసి వ్రాయుచున్నారు.

రామచంద్రపురం తాలూకా వెనపల్లె గ్రామ వాస్తవ్యులును, కృష్ణజిల్లా వాసుకుంట్ల యెన్నేటు ప్రాప్రయిటరుగారు ను అగు రాజాశలేఖరా వొకట్రామ స్వామిగారును, పినపల్లె గ్రామ మునసబు మొందుకొండ ప్రాయడుగారును ఇంక ముట్టుపట్ల గ్రామములవారును గత సం॥ ఫాపించిన హోంజి ఇంకాకంటేటు నెకండరిస్కూలు ప్రధమవార్షిక శాస్త్రసముకదవిన 25 తారీఖున ఆలమారు సబురిజస్ట్రారు వారి యాధిపత్యము క్రింద జరుపబడెను. అస్కూలు హెడ్డుమాస్టరుగారు సంవత్సపు చర్యను తెలుపు రిపోర్టును చదివరి. అస్కూలులో ప్రారంభమున 81 విద్యార్థులుండిరినియు ఇప్పుడు వారిసంఖ్య 84 గురువరకు ఉన్నదనియు చదివరి. ఆరిపోర్టు చదువుటకుపూర్వము వారు స్కూలు కమిటీతరపున, శూరా గ్రామ్యులలో నొక్కలై ప్రస్తుతము జరుగుచున్న విరోపా మహాసంగ్రామములో కీర్తిశేషులగు లెప్ట నెంటు హోంజిగారి మరణమునకు వారిసంతాపమును తెలిపబరచిరి. స్కూలు యొక్క రిజిస్టరు ఫండుకుగాను వసూలయిన మొత్తమును, వాగ్దత్తయిన మొత్తమును చేరి రు 2458 లు అయినదనియు మింజుమలె రు 1649 లు వసూలయినదనియు దానిమీద వడ్డీ రు 88-10-1 వచ్చినదనియు, స్కూలులో చదువుచున్న బాలుర వల్ల జీతములు రు 287-2-0 వచ్చినదనియు నుడిచిరి. వై ప్రాప్రయిటరుగారును పినపల్లె గ్రామమునసబుగారును ఎక్కువ ఉత్సాహముతోను, పట్టుదలతోను ఈప్రాంతముల బాలురకు ఉన్నతవిద్యాభ్యాసము కలుగజేసినందుకు వారికి మే మెంతయు కృతజ్ఞులము. రిజిస్టరు ఫండుకుగాను ప్రాప్రయిటరు గారు 1000 రూపాయలును, పినపల్లె గ్రామమునసబుగారు రు 400 (నాలుగువందల) రూపాయలును ఇచ్చిరి. ఇంతియ గాక ప్రాప్రయిటరుగారు గదిరు స్కూలుభవనముకట్టించుటకు ప్రారంభించి చాలవరకు పనిచేయించినారు. అందులకు పినపల్లె మునసబుగారుకూడ రు 100 లు యిచ్చి యింకను తోడ్పడ నున్నారు. అని వెదపాటి రామచంద్రుడుగారు వ్రాయు చున్నారు.

విన్నపము.

లోగడ ప్రచురించిన రీతిని జనవరిమాసము నందును దినపత్రిక చందా సంవత్సరమునకు రూ. 15-0-0 వాపున వసూలు చేయబడును. నెలచందాదారు లింతవరకును నెలకు రూ. 1-2-0 ఇచ్చుచున్నారు. మును రూ. 1-4-0 చెల్లించ నలసియుండును. నెలకు 0-2-0 మాత్ర మధిక ముగ చెల్లించ వలసియుండును. చందాదారులు హెచ్చు చందాధకము నిచ్చుట కంగీకరించి నందు లకు పత్రికా నిర్వాహకుల కృతజ్ఞతకు బాత్రులు. ఆంధ్రదేశ భాషాభిమానులు పూర్వము వలె నుదార స్వభావముతో, మేముపంపిన వి. పి. పత్రి కను గొని యాంధ్రపత్రికను బోషించుటకు బ్రాత్రులు. పత్రికాధికారి.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ జనవరినెల 4 వ తేది

సోమవారము.

పరపతిసంఘముల మూడవ సమావేశము.

మొన్న శనివారమువాడు మానగరము నందలి పచ్చయప్ప కళాశాలా భవనమున మనరాజ ధానిలో పరపతి సంఘముల సమావేశము మొదలు గా. సర్వోహాల్లుస్తూ అగ్రగణియొక్కయు, పిదప నా. మోచర్ల రామచంద్రరావు గారియొక్కయు, ఆధిపత్యముక్రింద జరిగెను. సమావేశమైన సభ్యుల సంఖ్యను బట్టిచూడ నీ సంవత్సరము మిక్కిలి యుత్సాహ వంతమనుటకు సందేహములేదని ఉప న్యాసకులలో నొక్కరు నుడివిరి. సర్వోహాల్లుగారి యుపన్యాసము నరుసరించి చూచినను సంతసమున కుకారణముకలదు. సంఘములసంఖ్య కడచిన సంవ త్సరములో 100 కి 24 వంతున పెరిగినది. సభ్యుల సంఖ్య నూటికి 21.5 వంతున హెచ్చినది. 100,000 సభ్యులలో 1,300 సంఘములు నెలకొనినవి. కాని సర్వోహాల్లుగారే సెలవిచ్చినట్లులు నాలుగుకోట్ల ప్రజల ఈరాజధానిలో ఇప్పుడైనవని బహు స్వల్పమనుటకు సందేహంప పనిలేదు. అందు లోను మనతెలుగు దేశమున పరపతి విషయమున నేలాటి యుత్సాహమును కనుపించలేదు. మొన్న సమావేశమైన 137 గురు ప్రతినిధులలో తెలుగు దేశమునకు చెందినవారు 13-14 గురి కంటె నెక్కువలేరు. ఇందు కంటె ప, బల్లారి, అనంతపురము, చిత్తూరు వార లే ఎక్కువ యున్నారు. ఉత్తర సర్కారులలో గంజా మున కొక్కరును గుంటూరున కొక్కరును మాత్రమే కానవచ్చుచున్నారు. పరపతిస్థితి యుత్త రసర్కారులలో నిట్టి ప్రాధమ్యము నందియుండుట కనేక కారణము లియ్యబడియున్నవి. మొదటిదియు ముఖ్యమైనదియు నచ్చటి రైతులకు అప్పు లవ సరములుండవనియు, ఉన్న ను వారికి చాకగా దొర కుననియు, నంధుచే పరపతిసంఘములవలని ఫల మంతవిశేషము వారికి కానవచ్చుట లేదనియు, నని

కొందరు చెప్పుచున్నారు. మొన్నటి సమావేశ ములో, చెంగల్పట్టణజిల్లా గ్రామమునపు ఒక్కరు నుడివికట్టు, ఇప్పుటి పరపతిసంఘములలో ద్రవ్య ముపెట్టువారు లేకుండా నుండుటచేతను, ప్రభు త్వమువారు ధర్మాదాయములను పరపతిసంఘము లలో పెట్టవచ్చునని తీర్మానించిన నే తప్ప పరపతిసంఘముల వడ్డీని బయటివడ్డీని కొన్ని సందర్భములలో ఎక్కువ భేదముండదుట నిజమయినను, పరపతిసంఘముల యుపయోగ మొక్కముగమిచ్చుటకాదనుటను మనసునదికొని ఉత్తరసర్కారుల ప్రజ తక్కిన తెలుగుదేశపు ప్ర జలకంటె కొంచెము హెచ్చు నాగరకులనుటను గమనించినచో, పైవాదమున కాధారమే లేకపో వును. మంచిదిత్తినము, ఉత్తమముగు నెరువులు, శాస్త్రీయోపకరణములు మున్నగునవి సమస్త మిద సందాదించి సభ్యులకు నొదవజేయుటయు, అచ్చటచ్చట విక్రయస్థానముల నేర్పించి మధ్యస్థుల సాయములేక సులభముగా లాభకరముగా సభ్యులకు వస్తుసంచయము లభింపజేయుటయు. మూలధనాధికారుల సహాయములేక ఆయావృత్తి లలోని స్వల్పాదాయములుగల పనివారలచేతనే పరిశ్రమల జేయించుటయు, ఇంత వివరణయేల బీదవారలకు అర్థముగా నైకమత్తయు కలిగించి ఒక్కనిచే సాధ్యముకానిపనిని పెక్కురచే స్వా సమానత్వముతోనిర్వహింపింపజేయుటయేపరపతి పద్ధతియొక్క పరమోద్దేశ్యమనినయెడల, బుద్ధిమం తులగు ప్రజల ఉత్తరసర్కారులలోనని పద్ధతి విరి విగా పట్టుపడకుండుట ఆంధ్రదేశజలకు వివాదకర ముగా నుండకపోదు. కాని ఏనడుద్యమమునకుకా లము లేనంతట పరివక్ష్యము కాకపోదు. అనధికార వగమువారినుండి యేమి, మరియితరులనుండియేమి, మన విడివరకు బెజవాడలోని అస్తిస్థంబురిజప్తారు గారుసంఘములనురిజప్తు చేయుటలోమిక్కిలియసం తుష్టికరముగా ప్రవర్తించుచుండిరిని వినుచుంటిమి. నేటి అస్తిస్థంబు రిజప్తారుగారు బాగ్రత్తతో పను లుచేయు చున్నారనియు, వీరువచ్చిన మూడునాల్గు మాసములలోనే అనేక సంఘములను రిజప్తుచేసి నారనియు, జనులును నుత్సాహము చూపుచున్నా రనియు, వినుటకు సంతసించుచున్నాము. వీరి ప్రోత్సాహమున నాంధ్రదేశము చిరకాలములోనే పరపతి సంఘముల విషయమున మిన్న యనిపించు కొనునుగాక యని విశ్వసింప వలసియున్నది. మొన్నటి సమావేశమున జర్చకువచ్చిన విషయము లొక కొన్ని విమర్శింప దగినవికలవు. కొంతకాల ముగా ప్రభుత్వమువారు పరపతి సంఘముల లెక్కల తగ్గీకగాను దునుము వాని వద్దనుండి వసూ లుచేయ నిర్ణయించి యున్నారు. పరపతిసంఘ ముల వైశవానథ యండిది యసర్థదాయకమనియు, నన్యాయమనియు, నెండికో యెన్ని స్థానములనుం డియో ఖండించి యున్నారు. పరపతి సంఘముల పైని సాధరణముగు తగ్గీకగాను యూనియనుల నేర్పరచినచో ప్రభుత్వమువారికిబరువు తగ్గుననియు, అప్పుడు కడపటి విమర్శమాత్రము ప్రభుత్వము వారు పెట్టుకొని భరింపవచ్చునని సలహా లియ్య బడియున్నది. ఇది సరియైన సలహాలనియు, వీని నంగీకరించుట యోచనకు తేవలసినదనియు అంత వరకు ప్రభుత్వము వారిదివరలో వలెనే దునుము లేక ఆజిల్లు నడిపించవలసిన దనియు, మొన్నటి సమావేశమువారు కోరుట సమంజసముగా నున్నది. పరపతిపద్ధతి ముఖ్యోద్దేశ్యము ప్రజలను స్వకార్య నిర్వహణమునకు సిద్ధముచేయుట. దీనిని గమనించియే ప్రభుత్వమువారు ఇరువది సంఘముల పంచాయతులకు ఆయాగ్రామముల పారిశుద్ధ్య విషయముల సభికార విధియున్నారు. దాని

నాధారముగగొని స్వపరిపాలన పంచాయతు లేర్పడువరకు అన్ని పరపతి సంఘముల పంచా యతులకును నట్టి యధికార మియ్యవలసిన దని మొన్నటి సమావేశము కోరినది. సంద ర్భము లీక్కిలిలో నుండునప్పుడు లెక్కలతనికీ లకు నీపంచాయతులు బహుకాలము లర్హములు గానుండవని యాగోచించి తమకు బరువు లేప్పడ నుటను నిర్ణయించుకొని ప్రభుత్వమువారు ఇప్పుడే వాసిపైసుకములు వైవపూను కొనుట తమనమ్మ కములకు తామేవిప్పుములు కలిగించికొనుట యగును. కావున ప్రభుత్వమువారు ఆజిల్లురును ములవిషయమున మరల నాలోచింతురుగాకయని నమ్ముచున్నాము. మరిరెండు విషయములు మొన్న టి సమావేశమున విశేషచర్చను పురికొల్పెను. ప్రైమరీ సంఘములను సెంట్రలు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులలో భాగస్వాములుగా జేర్చుకొనుట యుక్తమను తీర్మానమునొకకొందరెడిచ్చిరి. కారణ ము సెంట్రలు బ్యాంకు బయటి సంఘములకు నప్పులనిచ్చునదిగావున నాసంఘములను సెంట్రలు బ్యాంకులో భాగస్వాములుగా జేర్చుకొనినయెడల అప్పిచ్చువాడును కొనువాడును నొక్కడేయగుట చే ననర్థములు వాటిల్లుననుట. ఈయాక్షేపణము కలుగుటకు పరపతియనగా అక్కలకుగాను లేవా దేవియను భ్రాంతియని యొసగబడిన సమాధాన ము మిక్కిలి సహేతుకము. ఒకయుపన్యాసకుడు చెప్పినరీతిని పరపతి అప్పుపుచ్చుకొనువాడు, ఇచ్చు వాడు అనుమాటలవలన కలుగు నసహ్యసంబంధ మును మాన్పవచ్చినది. అంతేకాక యిచ్చువాడును పుచ్చుకొనువాడును రమారమి యొక్కడే యగు నట్లుచేసి ప్రతిమానవృత్తియందును మితి,మట్టనము, కాతాచిత్తములను, సంఘపుబలిమిచే ప్రవృద్ధిచేయ నుద్దమించినది. అందుచేత సమావేశమువారు తీర్మానము నంగీకరించి గ్రామసీమలలోని సంఘ ములవిషయముల నాగరకముగు బ్యాంకులకు జోక్యము కల్పించియుండుట రెంటికిని లాభకారి యనుటకు సంతయింప పనిలేదు. ప్రభుత్వపు నొక రులకు మ్యునిసిపాలిటీలలోని పరపతిసంఘముల కార్యనిర్వహణమున భాగమియ్యవచ్చునని తెచ్చిన తీర్మానమును తిరస్కరించుటచేత గూడ మొన్న టి సమావేశము తనదూరదృష్టిని వ్యక్తపరచినది. పరపతి ప్రజలలో స్వయంశక్తిని నభివృద్ధిచేయనేర్ప దినది. అట్టిదానికి ద్రవ్యమావస్థయందు ప్రభుత్వమువా రుకొంచెము చేయూత నొసంగుచున్నారు. వారినా కరులలోను బీదలుందురు గావున అట్టివారికి పరపతి వలని లాభములను చెందజేయుటకు ఇదివరకు ప్రభుత్వమువా రంగీకరించిన పద్ధతియే చాలును. రు 35 ల జీతమునకు లోబడినవారు పరపతిసంఘ ములలో సభ్యులుగా నుండవచ్చును. ఇంతకుపైబడి ప్రభుత్వమువారి నొకరిలను చేర్చుట దీనిని ప్రభు త్వపుశాఖలు చేయుటయగును. నేను మ్యునిసిపాలి టీలో నున్నది, కేపు గ్రామసీమల సంఘములకు ప్రాకకమానదు. ప్రభుత్వపువారి నొకరులను నగ రపాలక సంఘములలోను జిల్లాబోర్డు తాలూకా బోర్డులలోను పెట్టుకొని స్థానిక స్వపరిపాలన యల్లాడుచున్నది. పరపతి సంఘములలోగూడ వారుచేరవలెనా?

కొంతకాలము క్రిందటివరకును కడపజిల్లాకు చేయుండి ఇప్పుడు చిత్తూరు జిల్లాలోనుండు వాయ ల్ పాడు తాలూకా ఇటీవల రీసెటల్మెంటు క్రిందికి వచ్చినది. మొత్తముమీద తాలూకామీది చేరిన రు 8,939 లు. ఇది నూటికి 6.05 వంతున నగుచు న్నుది. తరీఖుములపైని తగ్గుదల రు 13011 లు, ఖమ్మీ భూముల మీద నెక్కువకీస్తు రు 4072 లు. ఇదివరలో తరీగా పరిగణింప బడుచుండిన భూము

బరోపామహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లాండు.

నూతన సైన్యములు.

లండను జనవరి 1:— నేటిరాత్రి బారీచేయబడిన సైనికుల ఉత్తరసందేశ సైన్యములు నూతనముగ నేర్పాటుచేయబడినవియు, అందు ప్రతిదానియందు మూడు ఆరమీకోరులుండుననియు, దెలుపబడెను. ఈ ఆరు సైన్యములకును వరుసగా జనరల్, ఫీల్డ్, జు. హాయిగ్, జు. సర్. హెచ్. యల్. స్మిత్ డొరక్, జు. సర్. ఆర్మీబాల్డు హింటర్ జు. సర్. లియాక్ హామిల్టన్, జు. ఫీల్డ్. హెచ్. రండక్ జు. సర్. బ్రూస్ హామిల్టన్ వీరు కాయకులుగనుండురు. మేజర్ జనరల్ సుప్రొగారు మొదటి ఆరమీకోరునకు నాయకులుగ నుండురు. రెండవకోరు జె. జు. సర్. సి. ఫెర్నాంజె గారియాఫెల్త్య ముననందును. అయిన ఆరమీకోరునకు లె. జు. సర్. హెచ్. ప్లామరుగారు నాయకులు.

‘ఫార్మిడబుల్’ నష్టముగుట.

నాతశేషములు

లండన్ జనవరి 2:— ‘ఫార్మిడబుల్’ అను యుద్ధపుటోడలలోని నావికులలో 70 మందికొకట్రాటరు రక్షించెను. వీరు, 2 గంటల కాలము ప్రాంతపుటేని యొకచిన్న యోడలో నుండిరి.

వాల్త్రాప్రకటన కార్యస్థానములవారి ప్రకటన.

లండను జనవరి 2:— ‘ఫార్మిడబుల్’ యోడలో నుండి రక్షింపబడిన 80 మంది వేళ్లను వాల్త్రా ప్రకటనసంఘము వారు ప్రచురించిరి. వీరిలో ముగ్గురు లెఫ్టెనెంటులును, ఒక ఇంజనీరును, ఒక కమాండరును, ఇద్దరు ఆసిస్టెంటు పే ముస్తర్లను 16 గురు మిడ్లెమ్ మెన్లును ఉన్నారు. ఇంకొక బాబితా బ్రచురింప బడునని తెలియజేయబడెను. పైని జెప్పబడినవారే గాక, మరి 70 మందికొక బ్రిక్కుహంట్రాటరు రక్షించెను.

మరికొందరు నావికులు రక్షింపబడుట.

లండను జనవరి 2:— ఫార్మిడబుల్ యోడ మునిగిపోయినప్పుడు, ఇంజనరు రక్షింపబడినవారు గాక మరికొందరు కూడ రక్షింపబడినట్లు నాకాదర్శి కారులు తెలియజేయుచున్నారు. ఇంజనరు దీనిమీద వారు 201 మంది రక్షింపబడిరి. వీరు చిన్న పడవమీద రైమురీగును అను పట్టణము చేరిరి. అసలు 60 మంది పడవమీద నుండిరి. వీరిలో కొందరు చనిపోయిరట. తక్కినవారు చాల దెస్సియున్నారు.

రక్షింపబడినవారు చెప్పు సంగతులు.

‘వెడ్డసము ద్రుమపాం, వెడ్డతరంగములు, ప్రవహించుచున్నవి. అప్పు డాకస్మికముగ ఓడలో నేదియో వెడ్డధ్వంయైనది.

లలో శిస్తును బట్టిచూడగా నూట 14 వంతులు అట్టివర్ణన కనర్పములుగా చూపట్టికవి. కొన్ని యిందులో ననేకములు నీటిపారుదల నందగలవి గానే లేవట. సాధారణముగా రీసెల్మెంటునిన పన్నెక్కించుటయను నమృకమున్నది. ఈరీతిని వాయల్పాడు తాలూకా రీసెల్మెంటులో తేలియుండుటయొక్క పర్యాయమొత రైతులకు నష్టము కలుగునట్లు సెటల్మెంటు చేయబడుచున్నదనుటను తెలియ బరచుచున్నది. ఈ రిపోర్టులోనే మరియొక్క విషయము గమనింప దగినదికలదు. గ్రామ నత్తములకు 50 గజములలో నుండు భూములలో వరిపైరు వేయరాదని యొక నియమమున్నది. ఇది గ్రామ పారిశుధ్యమునకు జేరిన నిబంధముగ. దీనిని అనేక సలములలో ప్రజలు గౌరవింపక పైరులు పెట్టివట్టును, తద్వరము ప్రభుత్వమువారి సీరునుపయోగించుకొనినట్లును, రిపోర్టు తెలుపుచున్నది. దానికి ప్రతీకారమును ఇయ్యబడినది. అట్టిభూములకు నీరు ఇయ్యకుండుటయే తగిన ప్రతీకారమనియు అందులక నియే అష్టి భూములు నీటిపారుదల కర్పములుగాని ఖమ్మి భూములు గాపరిగడింప బడినననియు ప్రాయబడి యున్నది. ఇది సమంజసమేయగును.

ఓడలో ముందు సామగ్రియుండు వెడకభాగమున, నేదియో కొట్టుకొనినది. కాని ముందుసామగ్రికి నిప్పుముట్టునొని ప్రేల లేదు. ఇంజనలో నిప్పును ఆర్పి వేసియుక్కడ పనిచేయువారు ఓడతెట్టునకు వచ్చిరి. తరువాత జనులను రక్షించుటకై పడవల నుండిరి. ఒకపడవ మునిగిపోయినది. ఒకలాంచి. మరొక చిన్నపడవ జనుల నెక్కించుకొని వెళ్లిపోయినది. ముప్పాళ్లు గంట అయినతరువాత, ఫార్మిడబుల్ ఓడ మునిగిపోయినది.

ఓడకెట్టెను పైకెక్కిము.

అంత అయిపోవువరకు కెట్టెను, తనస్థానమున నిలువబడి యుండెను. యుద్ధపుటోడ మునిగిపోవువరకు వాల్త్రలను పంపు నొక యుద్ధోగి. పని చేయుచు నే యున్నాడు. ఫార్మిడబుల్ నౌకలోని జన్మితులను బ్రిక్కునౌక కాపాడు సరికి వారికకప్పలేని నావలో 12 గంటలకాలము ఉండిరి. గాలి విస్తారముగా వీచుచుండుటవలన బ్రిక్కునౌక కొట్టు కాచుచుండెను. కొడికాలమునకు మున్నే ఆనౌక కల్లోలము నందియున్న సముద్రమునబడియుండెను. అంతలో పర్యవేషుల బోలె మిన్నుముట్టుచున్న తరంగములమధ్య నొక చిన్ననౌక యును అందొక తెడ్డునకుకట్టుబడిన నావికాలాంఛన నష్ట్రమును బ్రిక్కునౌక నౌకవైపున వారి కకపడెను. ఆచిన్న నావకముద్రపుకరగల నొక్కొకపాసి మాయమగుచుండెను. విశ్వప్రయత్నముమీద బ్రిక్కునౌక దానినిసమీపించి నాలుగు సారులు ప్రయత్నించిగాని త్రాడునువారి కందియ్యలేకపోయెను. ఎట్లైననెమి చివర కావవను దగ్గర చేర్చి తరంగములు 30 అడుగుల ఎత్తునకు లేచుచు సముద్ర మల్లకల్లోలముగ నుండగానే ఆచిన్న నావలోని వారు బ్రిక్కునౌక లోని కెక్కించు కొనుడిరి. ఇంతలో ఆచిన్న నౌకనిండ నీరు పోసికొనుటచే నాత్రాడు నరికివేయ బడినది. ఆచిన్న నావ లోని రంధ్రముగుండ నీరు లోనికి రావండ నావికులు తమ యివారుల నందునోపిరి. కొంతమంది బ్రిక్కునౌకలోని కెక్కి సరికి కత్తిహీనులై యుండిరి. అందరను గూడ చలివలన కొయ్య వారియుండిరి. మరల మేమిచట చేరితిమి. ఈతదస్తులును నాకాలాంఛన నష్ట్రములును కలవని వారిలో నొకడుచెప్పెను.

కర్కుహేవనుమీద బాంబులువేసిన ధీరుడు.

ఇంగ్లాండుకుఠిరిగి వచ్చుచుండుట.

లండను డిసెంబరు 3:— కర్కుహేవనుమీద బాంబులు వేయుటకు విమానములను నడిపిసీట్లెట్టుగారు యముడిను నుండి బయలుదేరి ఇంగ్లాండుకు వచ్చుచున్నారు.

కమాండర్ హ్యూలెట్టు గారిని

రాజుగారభినందించుట

లండను జనవరి 2:— నీవు సుకృతియుగ నుండివని వినుటచే నా మనోభారము తగ్గిపోవనానందుచు చున్నాను. నిన్నభినందింపుచున్నాను. అని బార్డిరాజుగారు కమాండరు హ్యూలెట్టునకు తిలీకంపెను.

వ్యాక్టోర్గోగియులకు బహుమతులు.

లండను జనవరి 1:— సాహాయ పైనికొక్కోగియులలో (18 కి) (డిప్టింగ్స్ట్రు స్వస్థ ఆర్డరు) ప్రకటనకృతినబంధ మగు విరుదము నొసంగిరి. నాకాదర్శము నుండలి మేజరు హిర్యుడ్ ఫ్రెంచి గారికిని ‘లారల్’ అను డిప్టాయరుయొక్క ఇంజనీరు కమాండరు హిర్యుడ్, ‘కార్మే నియా’ యోడయొక్క లె. కమాండరు లాక్యర్, నాకా వైమానికులగు బ్రిగు, బాబ్రిగ్, సిప్పి అను వారలకును గూడ నీవిరుదములీయబడెను. బెర్లియం చేతరమున జేసిన కార్యములకు చిన్న యుద్ధోగియులలోను, నావికులలోను అయిదు గురికి ప్రసిద్ధోపకృతి సంబంధముగు విరుదమునిచ్చిరి. ఈ బహుమతి డార్డెనల్ సు జలసంధియందు గావించిన చర్యలకు నెం ది 11 రు గల యంతర్దామిలోని చిన్న యుద్ధోగిలకును నావి కులకును 14 గురి కియబడెను. కమాండరులలో 21 మందికి కస్తాను పదవి నొసంగిరి.

పోవుగానికి బ్రిటీషువారు సంజేతమంపుట

దొరతనమువారి సలహాలు.

లండను జనవరి 1:— పోవుగాని యుద్ధకు ప్రత్యేక సంజేతహరునిగ సర్. హెన్రీనావద్దగారిని బ్రిటీషు దొరతనము

వారంపెరిగెను. వీరికి దొరతనము వారు చెప్పిన సులహాలు నేటిరాత్రి బ్రకటింపబడెను. అయినా పడవికి నెన్నకొనబడినందులకు పోవుగాని భీనందించుటకు, కాంతిస్థాపనకై జేసిన ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలముగాగ దొరతనమువారు యుద్ధమున బ్రవేశించుటకు గలకారణములను వారికి నివేదించుటకు సర్ హెన్రీనావద్దగారిని నియమించిరి.

బ్రిటీషు సైనికులనష్టము.

లండను జనవరి 1:— రైఫిల్ ట్రైగెనులోని సె. లె. బి. ఆర్మిడేన్ ఇంజనీర్లలో కె. డబిల్యూ. జి. డాబల్. ఈ స్టుకెంటులలో సె. లె. ఇ. హెచ్. ప్లేచర్ గా సెప్టరునిలోని లె. యఫ్. హేలింగ్సు, నర్తగనేడిల్లలోని కె. స్పెన్సరుచర్చిల్ రైఫిల్ కోడల్లోని సె. లె. ఎ. సిమింగ్స్ విరిషు గార్డులలో సె. లె. యఫ్. హెచ్. విటు, లె. జి. సి. గఫ్. వీరు గాయముల దిని చనిపోయిరి.

గాయములదిని గవబడకయున్నవారు. సోమర్సెట్సు లోని సె. లె. హెచ్. డెన్నిస్, 7 డ్రాగూన్ గార్డులలో సె. లె. యన్. ట్రైన్. స్కాట్సు గార్డులలో సె. లె. ఆర్. యస్. న్యూటెంటుగారు గాయపడి ఖయిదీగడల్లుబడిరి.

ఖయిదీలుగపట్టుబడినవారు

వార్డులాంటునిలో లె. యస్. వాటిస్లిత్తు కామరూకల లోని సె. లె. లార్డు జె. స్టీవర్టు, కెప్టు సర్రెలలోని సె. లె. ఇ. ఎ. వారిస్ సె. లె. సి. కాట్.

కార్మిక్కులలోని కె. జి. బి. హడల్ గారికి గాయములు తగులలేదు. కేల్సుపటాలములోని కె. హెడ్లగారు చాతులైరి. ఇంజనీర్లలోని కె. జి. బి. హెచ్. మార్ గారికి గాయములు తగిలి మృతినొందిరి.

మౌందవ సైనికుల నష్టము.

ధీర్ జనవరి 1:— ప్రాప్త బ్రిటీషుం చేతములలో చాతులైనవారి 6 వ బాబితాలో నీడిగునవారి పేర్లు గాననగు చున్నవి.

చనిపోయినవారు.

1 సాధుస్ మెనర్సులోని కె. సి. డి. డబిల్యూ. బాంచె ర్లర్. ఆర్. ఇ. 46 పంజాబీలలో కె. ఆర్. సి. గిల్ డ్రి 57 రైఫిల్స్ కె. జి. ఎ. జి. పెనర్లు 59 రైఫిల్స్ కె. హెచ్. యక్. లీ; లె. జి. సి. అట్లీ-కాన్, లె. డబిల్యూ ఎ మెక్ బూస్. 127 డెలాచీలలో— ముచేదార్ అడంఖాన్. 1-1 ఘుర్కా రైఫిల్స్ లో—కె. హెచ్ వి మాని, కె. టి. సి. బర్గు, లె. యల్. బి. రండల్.

గాయపడి చనిపోయినవారు.

1-1 ఘుర్కా రైఫిల్స్ లో—మేజర్. సిద్దిక్ 97 కాల్పులను కె. జి. యల్. జి. కామెండ్ (వీరికి గాయములు దగిలెనని యిదివరలో దెలుపబడెను).

గాయపడినవారు.

15 లాస్సురులు—మేజర్ జి. ఎ. లె. లె. 87 లాంబా బీలు—కె. జి. డి. శేక్. 127 డెలాచీలలో—జమేద్దార్ ఇమాదార్. 129 డెలాచీలలో—జమేదార్ నవాబ్ ఖాన్. 1-4 ఘుర్కా రైఫిల్స్ లో—కె. యం. టి. క్రామర్ రాబర్ట్సు. బ్రిటీషు తూర్పు ఆఫ్రికాలో నష్టమైన వారిబాబితాలలో 5 వ బట్టియందీ దిగువవారున్నారు.

చనిపోయినవారు.

29 పంజాబీలలో ముచేదార్ మర్వాక్ 4883 సిపాయీలు ముహిద్దాద్దీన్, 3711 మిర్జాఖాన్, 4811 మహమ్మద్ జోమాన్, 4968 గులాంహుస్సేన్, 3504 అమృత్, 4896 డిద్, 4002 ఇబర్ సింను, 4014 బూర్ సింగు, 4928 హా క్ సింగు, 30 పంజాబీలలో—సిపాయీలు 4698 బట్నా సింగు, 4086 గోవింద్, 4951 జస్పట్సింగ్, 4958 ఫంజాసింగు, 4943 సందగార్సింగ్.

జింద్ కాల్పులము—2287 పురారిసింగు; భరత్పూర్ కాల్పుల ము—హవల్దార్ 1784 కచేరాసింగు, సిపాయీ 2185 ఖండాన్. 2009 గంగాధర్, కపుర్తలా కాల్పులము 1145 నాయక్ బజ్జా సింగు.

వ్యాధిగ్రస్తులై చనిపోయినవారు.

27 హం డెల్ బాటర్లో—1057 ట్రైవరు లక్ష్మణసింగు, 98 కాల్పులము, 3928 టైలుసింగు, బాంబాయి మార్షింగ్ డిటాచ్ మెంటులో—వాలంటర్ హా ఫ్రీ. కపుర్తలా కాల్పులము 1579 రాక్ సింగ్; 1222 ఫన్నా సింగ్. 8 కాత్మిరైఫిల్స్—1117 ప్యారక్, సరఫరాకోరు. జవాన్ 19 యల్. హెచ్. ఆర్. లార్డ్. పంజాబుకులీల కోరు 250 కూర్ బహదర్, 205 కూలీ మెట్టాలా.

గాయపడినవారు.

29 పంజాబీలలో 3356 హాజరుధాత్రా, నాయర్లు 3645 రూపింగ్, 3810 నారాయణసింగ్, సిపాయి 106 థానూ, 4778 నిక్లాసింగ్, 4776 మార్నాసింగ్, 4872 గజ్జాసింగ్, 4818 భాగత్సింగ్ 4698 పాలు.

30 పంజాబీలలో నాయకులు 3575 మాలసింగ్, 3614 వసన్సింగ్, సిపాయిలు, 4541 గండాసింగ్, 4893 మకారు, 4777 మార్నాసింగ్, 4444 కుల్చాసింగ్.

జండ్ కాల్వలము:— ఈ అక్రాసింగ్, 2698 నాహ్ లింగ్, 2612 లిహాహాసింగ్, 2555 వసంతసింగ్, 2571 సర్వసింగ్, 2040 హుస్సేన్ బాబ్.

కల్వలకాల్వలము:— 1128 హాజరు నదిహాబ్; 1541 బూటా.

యద్ధరంగమున క్రిస్తుమనునందర్భమున పరస్పరాభినందనములు.

లండను జనవరి 2:—రైఫిలుద్రిగ్జులోని నైనికుడొకడు స్వగృహమున కిటుల నుత్తరమువ్రాసెను. క్రిస్తుమను పండుగ నందర్భమున అంగజ్యుల నైనికోద్యోగలపరిశోధన ద్యోతుల వెలుగున కందకముల మధ్యనుండి యుండొరులను హస్తస్పర్శన విధానము నభినందించుకొనట మన వేడుకగా నుండెను. నైనికు లక్షత్యాహముతో నుండిరి నైనికోద్యోగు లట్టొండొరుల నభినందించుకొని మరల వారివారి నైన్యములను చేరగనే నైనికు లొక్కపెట్ట జయజయధ్యానముల నొనర్చిరి. నైనికులు గుంపులు గుంపులుగ నొండొరుల కలిసికొనిరి.

రణరంగమున క్రిస్తుజన్మ దినోత్సవము.

లండన్ దినంబరు 21:— హెడ్ కాన్స్టబుల్ లోని క్రేతుకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:— క్రిస్తుజన్మదినోత్సవము గడచింది సిద్ధిగతులమయ్య మారలేదు. వా తా పరణము బహు శీతలముగ నున్నది. పండుగనాటి సాయంత్రమున దట్టముగా మంచుకురిసెను. పండుగదినమంతయు పొగమంచు పట్టియుండెను. మేము జర్మనీవారి కందకము నొకదానిని స్వాధీనపరచుకొనినపుడు మాకు జర్మనీవారి హెడ్ కాన్స్టబుల్ ను గనబడెను. వీనివై ఫిరంగుల బావుకేసితిమి. అటువై కేల మీద రవ్వలను బావుకేసితిమి. ఇందువలన శత్రువులకు నష్టము కలిగినది యనుకొనుచున్నాను.

జర్మనీవారి కెక్కుడు నష్టము కలుగుట.

ఇటీవల జరిగిన చిన్న పోరాటములందు జర్మనీవారిలో ననే కలుచుతులైరిని క్రేతుకుడు నిదర్శనముల నిచ్చుచున్నాడు.

బాక్సింగునదిను.

కన్నము కురియుచు బహు శీతలముగ నున్నందున బాక్సింగు దినము బహుశాంతిగగడచెను.

చక్రవర్తిగారి బహుమానములు

శ్రీరాజుగారు రాజిగారును మేరీ రా కొమరితయు అంపిన క్రిస్తు జన్మదినోత్సవ బహుమానముల బండిపెట్టుట కర్జింపుచు గ్రాహకులు మిక్కిలి సంతోషించిరియు, గాయములు దినవారు గనబరచిన యానక్రిజాచిన మనము నీరగు ననియు, శ్రీవాల్లభు చాలమంది వందనముల దెల్పుచు ప్రత్యేక విశేషలవానీసారినయు, దెల్పుచున్నాడు. తమకు బహుమాన లిచ్చినపుడు హైందవ నైసులు మిక్కిలి గర్వమును నూచించి యెక్కువ కృతజ్ఞతను జూపిరి వారు వీనిని తరతరముల వదిలి తమపరకము నూచకములుగ నుంచెదరు.

ప్రాధనలు.

లండను. జనవరి 3:—అన్నిచేవాలయములలోను మిత్ర మండలివారి నైన్యములకు విజయముకలుగు నిమిత్త మన్ని తెగల వాగును ప్రార్థనలను సలిపిరి. ప్రజలు విస్తారముగ ప్రార్థనకు వెల్లియుండిరి. పెంటుపాలు కేళిడలు వెట్టుమిస్త్రులు ఆట్టే చేవాలయములలోని ప్రార్థనలు శుద్ధ సత్వ ప్రబోధకములుగ నుండెను. ప్రార్థనలు ముగియగనే జాతీయగీతము పాడబడెను. వెట్టుమిస్త్రులు కేళిడలలో ప్రత్యేక ప్రార్థనలుగాడ సలుప బడినవి.

ఇల్ ఫోర్టులో రైల్వేకొట్టుకొనుట

పదిమంది చనిపోవుట, కొందరు దెబ్బలులేకుండుట.

లండను. జనవరి 1:—ఇల్ ఫోర్టుయొద్ద రైలునిండ్లు కొట్టు కొని పడినందు వనపోయిరి, 22 రకు దెబ్బలు లేనివారి.

ప్రత్యక్షముగా జూచినవారు చెప్పుసంగతులు.

లండను దినంబరు 2:—వాల్వలప్రకటన సంఘమువారి పత్రికమునవల్ల యద్ధమును స్వయముగజూచిన వాక్రింది సంగతులను తెలియజేయుచున్నాడు:—దినంబరు 28 వ తేదీని పెద్ద గాలివాన పట్టి తుపానుకొట్టినది. యద్ధరంగమునందు విశేషము లేవియులేవు. భూమిమీద నీరుపలిచినది. ఏమి చేయుటకును వాతావరణస్థితి హానుండలేదు. పరాసు సేనలు ముందుకుపోయి, నెయింటుబార్లిన పట్టుకొని శత్రువులకు చాలనష్టముకలుగజేసినవి. దినంబరు 29-వ తేదీని కుడివైపున నున్న మాసేన క్రమముగ ముందుకు పోవుచున్నది. కడచిన వారములో శత్రువులచేతులలో నున్న బాం ప్రవేశమును మన మిప్పుడొకమించు కొనినాము. దినంబరు 30 తేదీని మన కుడి భాగపు సేన ముందుకు పోవుచునేయున్నది.

యద్ధమంతగా లేనప్పుడు, కొత్తరక్షక స్థానములను యేర్పాటుచేయుటకై నైనికులు పనిచేయుదురు.

ప్రాక్రమిచ్చి సమాగమము.

లండను జనవరి 2:— స్వయముగ చూచిన యి ర డు వాల్వలసంఘమువారి కిటుల వ్రాసెను. యద్ధరంగమున రాజ మార్గములు చిత్ర విచిత్ర భేదములను గలిగియున్నవి. పాద ములవలనను జీరానునవి ఆవశ్యసగు వ్యములు గల అంగిలను తొడుగుకొన నుత్తర అక్షిణి ఎడమలలోని ఆరలు ఆస్తికు లొకవంకను, హిందూదేశపువాయవ్య సరిహద్దునండి వచ్చిన నైనికులు మరియొక వంకను కనబడుచుండిరి. పరిగ్రామిక జీవనలగు ప్రజలు తమ గృహములను వీడిపోవుటచే పాడుకడి యున్న ఇండ్లయెడల వానవలన గలిగినబురదలో అర్జియా వేశపు టావ్యకులనంటి నైల్యవనలును వింతకత్త్రుములును కనబడుట విరుద్ధముగనున్నది. పరాసుభటులు దిశపటముల నుండి నిర్ణయించి వచ్చినవారివలె కనబడుచు ప్రాచీన దేశ స్థితిని నూచించు భావమును కలిగించునంతలో కంచరగుడ్డుము లచే లొగబడుచున్నట్టియు కండ్లవరకు మూపియున్న పెద్దకత్త లములను తొడుగుకొనిన నైనికులచే తొలబడుచున్నట్టియు మందుగుండుబండ్లవరకు లాచారిని పోవుచు వానింతకంతయు నంతలో నంతరింపజేయుచున్నవి. చరిగాలి తగులకుండ వార్తా పత్రికల కాగితములు మున్నగు పెక్కువిధములగు కిరోతప్ప ములను హిందూదేశపు వద్దటిని తలకు కట్టుకొనిన తెలుచ్చి స్థానమువారును సిక్కులును గూర్కాలను నిండియుండిన గ్రామములమధ్యనుండి తెరిటోరియలునైనికులు పోవుచుండిరి.

మరణము.

లండను. జనవరి 3 (3-50 మధ్యాహ్నము):—గవర్న మెంటు విప్లవలో ప్రముఖుడగు పెన్సి ఇల్లింగు వర్తగారు సన్నిపాత జ్వరమువలన మృతివొందిరి.

ప్రాస్తు

ప్రెంచివారు సేనలజేర్పుట.

లండను దినంబరు 31:—నిన్నటిరాత్రి యిట్టిప్రక టింప బడెను. వెల్స్ ఫోర్ - ఎవినల్ - బూల్ - శాన్సిముఖమున డిట్టుముగ నైన్యముల గూర్చి సందునను వాన్స్ కనుములు తమ యాధీనమున నుండుటలనను వాన్సునుండి మాఖ్యుమగు విషయ ములు దెలియు ననుకొను చున్నాడు.

సంవత్సరాదిదినము.

లండను జనవరి 2:—పారిసు. ఈజోజు జరిగినవర్షల గూర్చి యేమియు దెలియలేనని నిన్నటిసాయంత్రముక ప్రక టింప బడెను.

పరాసునాకాదళ 'మంత్రి.

లండను జనవరి 3:—నూతనసంవత్సర ప్రారంభమున పరాసునాకాదళమంత్రిగారిని దర్శింపజేయవారిలో నాయక ఇట్లు నడిచిరి. జర్మను ఆస్త్రియా నాకాదళములు పోరునకు రాగలవు. అట్టిపోరునకు నమ్మకము ప్రజలనిర్బంధ పరతురని నాకునమ్మకము కలదు. కట్నసేవకన్నవైకి మనవారు దాడి వెడలుటగూడ చాలబాధకారముగను. మిత్రమండలివారి కచిర కాలముననే చాలనభివృద్ధి చేయగలము. అదిఅయన నుడి యెను. జర్మనులేవో యుద్ధవ్రసమును కలిగించునటు వట్టివ్రమ యని ఆయన నిరసించెను.

జనరలుజాఫ్రీగారి సోదరీప్రసంగము.

లండను జనవరి 3:—బోజ్—జరిగిన య భి వృద్ధి సం స్మృతి క ర ము గా నున్నదని జనరలు జాఫ్రే గారు వ్రాసిరి. ఆయనకు. తనసంత సమృద్ధముడవో నాయన యట్లు వ్రాయువారు గారని జనరలుజాఫ్రీగారి సోదరినడిచెను.

ప్రాస్తులో ఇటీవలి యుద్ధము.

లండను జనవరి 2:—పారిసులో నిట్లుప్రకటింపబడినది. శత్రువులు చాలసారులు తాకిరిగాని అన్ని సాయమును తరిమివే యుడిరి. లిజాకు తర్రమున ప్రధానముగ నూపార్డు జోనలెక్కుల మధ్యనున్న ద్యూన్సులో తీవ్రమగు ఫిరంగులయద్ధము జరిగి నది. నెయింటు బార్లెకువైకి శత్రువులు మరల మార్గొన రాలేదు. మేము గలిగిన స్థానములనన్నిటిని నిలువబెట్టు కొన గలిగితిమి. అక్రాసు అల్పర్దుకోయి ప్రాంతములలో ఫిరంగుల యద్ధము జరిగినది. బూస్మెట్టు అచ్చికోర్టులకు నడు మ జర్మనులు వెండుమందుగుండు పెట్టెలను తగులబెట్టిరి. వరల పార్వీచ్చు లాబెనైలకు మధ్యనున్న జర్మనుకండక ములను కూల్చివేసితిమి ఫిక్కోర్డువద్ద మందుగడలకు వెటు జర్మనుయంత్రముల నడంచితిమి. మనఫిరంగిదళము ఎయిను వద్దజర్మనుల ఫిరంగులను నాశనముజేసి వారివైన్య ములను పారదోలినది. నోవ్రకుపిత భూమియందు మందుగనులను ప్రేబ్బుటవలన కలిగిన గోతులలో మావైన్యములను నిలుపు కొ నగలిగితిమి. జర్మనులచటనుండి మమ్ములను తొలగింపలేకపో యిరి. రియమ్మ ప్రాంతమును జర్మనులు తీవ్రమగు ఫిరంగు లతోమట్టడించిరి. పెర్దుజల్లాలో మేముకయదవిని స్వాధీనము చేసికొంటిమి. జర్మనులు మమ్ముమరలదాకిలేరు. బోయినుడి లాగూనీప్రాంతమున శత్రువులకు ప్రయోజన కరములుకా లేదు. ఇదివరకు కోల్పోయిన కొంతభాగమును మగమేమాక్ర మించుకొంటిమి తక్కిన ప్రదేశములను మేము కాపాడుకొంటిమి మెయినరులో మేము గలిచిన ప్రదేశములను మేము నిలుపు కొంటిమి. బోయినుట్రిట్టిప్రాంతమున ముందుకుపోగలిగితిమి. వెజోన్ లిల్లీర్సుకు యాకాన్సుమున రిజిమీటరుల దూరములో మనవైన్యములను శత్రువులు మార్గొనరాగా మనవారు వారిని పారదోలి చాలనష్టమును గలిగించిరి. నైయను బెటలో మనమా డు గృహపక్షులను మేముస్వాధీనపరచుకొంటిమి. ఆచటగూడ జర్మనులకు చాలనష్టము కలిగినది. పారిసులో నిన్నటిరాత్రి మరలనిటులప్రకటింపబడినది. జర్మనులు వెక్సేలీసుకు తూర్పు ననుచాల్సేసున కుత్తరమునను పరాసులకందకములవై రాత్రి భాగమున తీవ్రముగ గండ్లనుబరపిరి. కన్సెవ్వాయో అడవికి పశ్చిమమునగూడ మమ్ములకుదాకి విఫలులైరి. ఇవితప్ప మరి ఏమియును జరిగియుండలేదు.

రాజనీతికొవిదులకు స్వాగతము.

లండను జనవరి 3:—పారిసులో రాజనీతికొవిదులకు ప్రెసిడెంటు పయస్కేరుగారును మంత్రులును స్వాగత మొసంగిరి.

రుష్యా

రుష్యావారు జయమునొందుట.

జర్మనీవారి యెప్పువల. లండను దినంబరు 31:—జర్మనీవారి కిటులకలిగినంతటి ద్వారక వెలుపుచున్నాడు. ప్రాస్తా మొదలు బాగ్నోవరకున్న ముఖమున రుష్యావారి రాక్రమించుటచే తదితరప్రదేశముల నొకచోట తమవైన్యము బల హీ న మ గు న ని ప్రవీణు లనుచున్నాడు. భావిగతియందలి నమ్మకముచే కిట్లుచెప్పుచుం డినది యనుకొనుచున్నాడు. ప్రస్తుతమునందు రుష్యావారి వైన్య మునందలి వెలుపలిభాగము విశోధుల మించి యుండెనని యొప్పుకొనక తప్పదు.

తూర్పురంగమునందలి సంగ్రామము.

లండను జనవరి 3:—పెట్రోగ్రేడులో నిట్లు ప్రకటింప బడినది. శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్పుచు బాంలు లను చేయుచున్ననుగూడ మేము బుజురాగాకాల్వద్ద జర్మ నులను పారదోలుచునేయున్నాము. తీవ్రమగు పోరునాడు న్నాన్సికో వాకీలకు మధ్య జర్మనులు కొన్ని కందకములను కట్టు కొనిరి గాని మా వైన్యములు వెనకప్రక్కనుండిచ్చి వానిని వెంటనే తరిమివేసినది. ఈబుకు కనుమవద్ద రవ్యము 9 మర ఫిరంగులను పెక్కుకండలమంది భేదలను పట్టుకొనిరి. బుక్సా నాలో ఆస్త్రియానులొక్కచోటక గాపోవుచున్నాడు. రవ్యను సేనలధికముగనుండుటచే నుజకు కనుమద్దమేము కొంతవెనుక కొడుగకలగిన వారమైతిమిని ఆస్త్రియాను గూడ నంగీకరించిరి.

జర్మనులే యద్ధమున కుత్తరవాదులని

రవ్యములు రుజావుచేయుట.

లండను జనవరి 3:—జర్మనులేపంగరమున కుత్తరవాదు లని చూపించుటకిదివరకు ప్రకటింపబడిన గ్రంథములకు తోడుగా రవ్యములు మరియొక గ్రంథమునగూడ ప్రకటించిరి. టర్క్ దేశము యద్ధమున డిగటండుటకు రాష్ట్రోత్తయవా కొన ర్చిన ప్రయత్నములన్నియు గీటునలుచ్చి రవ్యములు ఆస్త్రియా నులు తన్నిన పన్నాగము లీగ్రంథమున వికరింప బడినవి.

దెలియము

దెలియము కమిషను

మరికొన్ని సంగతులను ప్రకటించుట.

లండను జనవరి 3:—దెలియములో జర్మనులు చేసిన దుర్మార్గులను విచారించి దెలియము కమిషనువారు మరి కొన్ని సంగతులను దెలియజేయుచున్నారు. దెబ్బలు తగిలిన ట్టియూ, ఖయదీలుగ పట్టుకొనబడిన ట్టియూ దెలియము దేశపు సైనికులను జర్మనులు సరిగచూచుటలేదు. ఎర్రాటు దగ్గరనున్న ముగురు దెలియము సైనికులు జర్మనులచే పట్టుకొనబడిరి వీరిని దెలియము దేశపు సైనికులను గుట్టును చెప్పవలసినదని నానాటిప్పులు పెట్టిరి. వీరినన్నిటిని వీరు సహించుకొనిరి. కాని కత్తులను గుట్టు చెప్పలేదు. వీరి చేతులు సలసలకాగుచున్న నీటిలో ముంచబడినవి. చేతివ్రేళ్లనరికి తయ్యబడినవి. సైనికులలో నొకడు జర్మనులకు నిరోధము కలుగజేయగా, చనిపోవువరకు తలను మెలిపెట్టివేసిరి. పరాసుఖయిడిలను జర్మనులు సరిగనే ఆదరించుచున్నారు. ఖయదీలుగ పట్టుకొనిన ఆంగ్లేయులను జర్మనీలోనికి తీసికొని పోవునప్పుడు దారిలో దెలియమువారు ఆహారము లియ్యదలచి నప్పుడు జర్మనులు ఆట్లు చేయనియ్యలేదు. దెబ్బలు తగిలిన ఇంగ్లీషువారికి దెలియమువారిని జర్మనులు సహాయము చేయనియ్యలేదు.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టునందు శాంతి

లండను:డికెంబరు 31:—రోము-ఈజిప్టు నుదాత్త తేజములు బహుశాంతిగ నున్నవని బ్రిట్యాన్ పత్రిక ప్రకటనగుచున్నది. మర విషయక యుద్ధప్రకటన మక్కడ బని చేయలేదు. నీనాయి ద్వీపకల్పము ద్వారా తురుష్కలు ఈజిప్టు దేశముపైబడుట దుర్లభము.

అమెరికా

జార్జి రాజుగారు ప్రెసిడెంటుపాయిం కేసుగారికి సందేశమిచ్చుట.

లండను జనవరి 1:—నూతనసర్వరాజునందు ఆంగ్లేయులకును ఫ్రెంచివారలకును గల ప్రేమను మిత్రత్వమును బలపడునని దెలుపుచు శ్రీబార్జి రాజుగారు ప్రెసిడెంటు పాయిం కేసుగారికి సంవత్సరాదిసందేశము నంపిరి. యుద్ధము త్వరలో జయవంతముగ ముగియునని శ్రీబారు గోరిరి. ఈ యభిప్రాయమునే వెల్లడించుచు జయమునందలి నమృతమును గనబరచుచును ప్రెసిడెంటుపాయిం కేసు బదులునంపిరి. ఫ్రాన్సువారు తామొందిన జయము పూర్వవంతుగువరకు పోరాడెత్తుమనిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములయధ్యక్షునకు సందేశమిచ్చుట.

లండను జనవరి 2:—వాషింగ్టన్—రాష్ట్రాధిపతులు ఆధ్యక్షునికంపిన సంవత్సరాది సందేశములలో శ్రీ బార్జి రాజుగారింపిన యాదిగున సందేశమును నుండెను—“మీరును ముఖముగ నుండురుగాక, మాతత్వంపై స్నేహస్థులగు సంయుక్త రాష్ట్రములవారు కుభనుకొందెదరుగాక”

పెనామాకాలువ.

డచ్చికంపెనీవారి కలహం.

న్యూయార్కునుండి పెనామాకాలురద్దార్ మానిలాకును డచ్చివారి తూర్పుఇండియాదీవులకును యాడలరాకపోకలు జరుపుటకొక హారెండుస్టీముషిప్ కంపెనీవారిలోంచి చినటుల ఫిలిప్పైన్ దీవుల గవర్నరుగారికి దెలిసినటుల వారు తలినంపుచున్నారు.

అమెరికావారును గ్రేటు బ్రిటనువారును

బొంబయి జనవరి 1:—ఈదిగువతలెవారై టైటున్న ఏజెన్సీవారికి వచ్చినది. ఇయ్యది బహుశా యిటీవల లండను నుండి బొంబయికి పంపబడిన వర్తమానమునకు సంబంధించి యుండవచ్చును. ఆవర్తమాన మింకనుబొంబయి జేయుండకపోవచ్చును.

లండను డిసెంబరు 31:—అమెరికా వారంపినవార్తను గూర్చి అమెరికావారి రాయబారి సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారిలో నాలోచించిరి. వర్తమానము నందుకొనుటయం దాలస్యముగాని యవమానముగాని బ్రిటిషు దొరతనమువారు నెలవలదనియు సాధ్యమగునంతత్వరలో బరు లొసంగబడుననియు వార్తాప్రకటనాఫీసువారు దెలుపుచున్నారు. న్యూయార్కుపత్రికా రాజములు నేడుసమాధానపరముగ వ్రాయుచున్నది. ఇందు వైర

భావముగాని భయపెట్టు నభిప్రాయముగాని యేమాత్రములేదని న్యూయార్కుట యిమ్ముపత్రిక వ్రాయుచున్నది. బ్రిట్యాన్ పత్రిక యాభగ్తము విస్ఫుటముగ లేదనియు ఆకారణము విషయము పూర్తిగ విపులభావమున జర్మింపవలసి యున్నదని వ్రాయుచున్నది. తమయగుతున్నదెలుపు పత్రికయం దీ ఆమె రికావారు సంపూర్ణమైతిని వెలువరింపు చున్నారు.

అమెరికా ఇమ్మిగ్రేషను బిల్లు.

లండను జనవరి 3:—వాషింగ్టను. అమెరికాకు రాగోరిన విదేశీయులను కొంత వా బిల్లు యజ్ఞానముండ వున్న రాసీయులదరను నిర్బంధముతో పెనెటువారి కాననముల సం గీకరించిరి. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారిట్టి నిర్బంధమున కంగీకరింప లేదుగాన నాయనకుల యధికారము నుపయోగించి యాని ర్బంధమును ప్రోత్సేదించితినిని ఆయన నూచించిరి.

అమెరికా వర్తకపుటోడలు.

సరిగచూచుట ఆంగ్లేయులను కోరుట.
లండను జనవరి 1:—వాషింగ్టను. అమెరికాదేశపు వర్తకపుటోడలు సమద్రముమీద సరకులను తీసికొనిపెర్చుచున్నప్పుడు ఆంగ్లేయ యుద్ధనౌకలు నిలిపి తనిఖీచేయుచు న్నువి. త్వరలో తమ వర్తకపుటోడలను సరిగచూచుట ఆమె రికావారతనమువారు ఆంగ్లేయప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు జర్మనీ.

రెండు రంగములలోను

జర్మనీదేశపు పరాజయము

అలహాబాదు జనవరి 2:—పాయింట్స్ పత్రికకు లండను విశేషియిటుల తలెవారై సంపెను. సంగ్రామమునకు జర్మనులు నన్నాహములు నత్తెక్కికముగ నొనర్చుటవలన పొంద దగిన ఫలితమును వారు పొందకుండునట్లు మిత్రమండలివారు 1914-వ సంవత్సరమున చేయగలిగిరి. క్రతువుల పూర్వహనిర్యాణమంతయును విఫలమైనది. రెండు రంగముల యందును గూడ వారు సహాయనేనలను తొక్కినటు కనవచ్చుటకులే గాక మిత్రమండలినుండి ఆత్మరక్షణముచేసికొనవలసినస్థితియందుగూడ నున్నారు. జర్మనుల సేన టిట్టిస్టికి తెచ్చుటలో శాన్గ్లైన్వ్యభిక్తముగ పనిచేయున్నది. పారిసు నగరముమీదకు పోకుండ జర్మనుల సేన ఆంగ్ల సైన్యములు 2 సార్లు నిరోధించి యుండెను. సైన్యసంఖ్య మితముగానుండెను చిక్కునయము మనసివ్వదు తీరిపోయినది. మన సైన్యములిప్పుడు పెచ్చుపెరిగియున్నది. ఫిరంగిదళమునందుగూడ మనము జర్మనులకు వైచేయిగాను న్నాము. జర్మనుల యుద్ధవిమాన పరిశోధనముగిటున బుచ్చి యున్నాము. మన పదాతి సైన్యముల యాధిక్యము సిరపడి నది. జర్మనులు క్రొత్తసంగరమునకు పంపిన యపరిచితులగు 40 లక్షలమంది నూతనసైనికుల నోడించుటయే మనమాత్రత సంవత్సరమున చేయదగిన పనియైయున్నది. జర్మను సైన్యము లలో సైనికులను సైనికుని కతెక్కికి కతెక్కిని వార్కొల్పుటకు తేము సిద్ధముగానున్నాము. జర్మనుదేశమునగల పురుషులందరు నాయుధములను దాల్చియున్నారని వారి సైన్యములోని యుత్తమసైనికులే విజయమును కలుగజేయ చాలక పోయిరి. వారిసంఖ్య చాల షీజించియున్నది. వారిక్రొత్తసైన్యములు సరిహద్దులలోని మాటులచాటుననుండి తీవ్రముగ తెరుచు గలుగుదురు. కాని 1914 వ సంవత్సరమున జరిగినయుద్ధక్రమము సంతృప్తికరముగ నున్నదనియును 1915 వ సంవత్సరమున తప్పకయునుకూలము జరుగక మానదనియును కిచ్చనర ప్రభువుగారును, సోజాను ఫ్రెంచిగారును జనరలు జోఫ్రె గారును గ్రాండు డ్యూకుని కలహగారునుగూడ ధృఢవిశ్వాస మతోనున్నారు.

జర్మను యుద్ధవిమానములు.

లండను జనవరి 3:—నిన్నుయధ్యాహ్నము నాసీనున్న గుపెక్కు ప్రదేశములపై జర్మను విమానము లగపడెనుగాని ఆవి వెంటనే తరిమివేయబడినవి.

జర్మను టైటిల వింతనమ్మకములు.

లండను జనవరి 1:—అనుకొనిన దానికన్న సాధిక కాక మే ఈయుద్ధము కొనసాగునని కొందరు టైటిలు తలంచుచున్నారు. ఈయుద్ధము క్రతుభూమియందుమాత్రమే ప్రస్తుతము జరుగుచున్నందున చివరకు తమ కపజయమేకలుగునని వారునిరారణ చేయబలకుండునున్నారు. రష్యనులు పూర్తిగా నోడిపోయిరనియు పరాసులలసిపోయి సంధిచేసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారనియు ఆంగ్లేయులు షీజించుచున్నారని

యును తటస్థదేశములవారు మిత్రమండలివారిపై యుద్ధము నకు దిగినారనియును జర్మను టైటిలు విశ్వసించుచున్నారు. ఆహారపదార్థముల కలుపుగాని సైనికులకొరతగాని యుద్ధపరికరములలోటుగాని జర్మనులింకను పొందగలుగుటలేదు. తమకు పరాజయము కలుగుననుభావముగూడ వారికింకను పొడకట్టి యుండలేదు.

జర్మనుదేశమునకు సరఫరాలు.

లండను జనవరి 2:—వాషియాకు జయటంగుపత్రిక ఇట్లు నుడువుచున్నది విదేశములనుండి సామగ్రిలు జర్మనీకిరాకుండ బలవన్నిరోధము ఎన్నిప్రక్కలను నిండియున్నవి. కిరసనాయిలు లోపముగానున్నదని ఇదివరకే విడిచిపెనెది. ఈసంవత్సరము పంటలు చాలతక్కువగానుండునను నూచన లగపడుచున్నవి. మన విజయమునకు ఫిరంగులెంత యావశ్యకమో ధాన్యపుపంటగూడ నంతయావశ్యకమే యను విషయమును మనమింక గ్రహించియుండలేదు

జర్మనులు ఫెంటు పట్టణముపై

నవరాధము విధించుట.

లండను జనవరి 3:—దెలియములో జర్మనులసామగ్రి లాగుచునేయున్నారు. ఫెంటుకునమిషనున కొన్ని వందల గజములదూరములో టెలిఫోను తీగలనెవరో తెంపుటచే రవేలపానులు బంగారపునాణెములు ఫెంటుపట్టణకు జర్మనులపరాధము విధించిరి.

కోర్ట్స్యిలో ప్రకటనము.

లండను జనవరి 3:—శ్రేణీగా పట్టుకొనబడినవారిని నీసికొనివచ్చు రైలుబండ్లసమీపమునకు ప్రజలెవ్వరును పోగూడదు. శ్రేణీల కేమియునియ్యగూడదు అట్లునడుచుకొనివారు కఠినశిక్షకు పాలగుదురు అని కోర్ట్స్యిలో జర్మనులు ప్రకటించిరి. ఈప్రకారము జరుపుట మీకువిధియని వారుపురపాలక సంఘమువారికి ఆజ్ఞాపూర్వకముగ వ్రాసిరి.

పోలండులో జర్మనునష్టములు.

లండను, జనవరి 3:—మూడువారములలో పోలండులో జర్మను సైనికులలో 600000 మందినష్టమైరి. బులాలోనె 200000 మంది, చనిపోయిరి వీరిలో నిపుణులైనవారు వెక్కువంది హతులైరి.

జర్మను టైటిలు.

లండను జనవరి 3:—మిత్రమండలివారిచే పట్టుకొనబడిన జర్మను టైటిలు 604200 మందియుందురని పారిసులో నంచనా వేయబడినది.

ఫైటిలను మార్చుకొనుట.

కెయిబరుగారికిపోవు గారు వ్రాసినలేఖ లండను జనవరి 3 కైస్ట్రసహజమగు ధావార్కకబుర్చిలో దారుణపరిపాకమగు వత్సరమును ముగించి సార్వభౌమిక సహజావార్యముతో యుద్ధకార్యములకు నిరుపయోగులగు ఫైటిలను మార్చుకొను సత్కార్యముతో నూతన వత్సరమును ప్రారంభింప గోరెదనని పోవుగారు కైజరుగారికి వ్రాసిరి.

కైజరుగారి ప్రత్యుత్తరము. నేను దీనికన్ని విధముల సంగీకరించుచున్నాను మీరిట్టి నూచన చేయుటకు ప్రధాన కారణముగ కైస్ట్రసహజ సహజమగు ధార్మిక భావము నా కోరికలకును అభిప్రాయములకును అనుగుణముగనే యున్నది. అని పోవుగారికి కైజరుగారు వ్రాసిరి

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయావారు.

బల్గేరుపై ఫిరంగులు వారుచేయుట.
లండను జనవరి 2:—దెల్ గ్రేడు—పావ్, దాన్యూబు నడుల యుద్ధమునండి ఆస్ట్రీయావారి యుద్ధనాపణ నాలుగు దెల్ గ్రేడు కోటపై ఫిరంగులు వారుజేసెను.

టర్కీ

తురుష్కు దొరతనమువారు భయపడుట.
లండను జనవరి 1:—సోఫియా. మిత్రమండలి వారిసాకా దళము కాకాస్తానినోసిలు పైబడునని తురుష్కుదొర్గి యులు భయపడు చున్నారనియు వారికి నిమిషకాలమున వారు ఆసియామైకుకు పోసిద్ధముగ నున్నారనియు కాకాస్తానినోసిలునుండి వచ్చినవారు దెలుపుచున్నారు.

తురుష్కల సుభద్రా సామెలు

దేశాధిపతి కాకాస్టోటి నోపియకు బోధు సర
ఫరాల వాపుడు బ్రీటిషు ప్రెసిడెంటుల యధ్యక్షుడగు
చురుగు బోధించుచున్నది.

తురుష్కల సైన్యము చెడరగొట్ట బడుట

లండను డిసెంబరు 21:— పెట్రోగ్రాదు సారి కామి
యావద్ తురుష్కలతో యుద్ధము జరుగుచున్నది.
మన ఫీరంగులు తురుష్కల పటాలములలో నొకదానియందలి
సగమునుండి బంపి చెల్లాచెదురు చేసినవి.

తురుష్కల సామెలు.

టెలెగ్రాఫ్ నామర్ కను ప్రాంతమున తురుష్క
సైన్యములో కొంత గూడుచున్నది. వారు ఆంధ్రాకామిడికి
వచ్చుచున్నారు.

తురుష్కలను నిరోధించుట.

లండను, జనవరి 2:— సాల్జ్మన్ లో దాకానుగుపోక
సంబంధించుచున్నదనియు సార్థకములలోని సిద్ధి మామూలుగా
నేయున్నదనియు టెలి ప్రాంతమున తురుష్కలను నిరోధింప
బడిరనియును ప్రకటించబడినది.

ఇటలీ.

ఇటలీనుండి ప్రతిపక్షము.

లండను జనవరి 2:— కోము ఇటలీనుండి యశోచ్యుతుగ
ప్రతి సెనుకుటి చేయవచ్చునని ప్రభుత్వమురాజ్హాపించిరి.

తిరువాన్కూరు

తిరువాన్కూరు ప్రాంతము.

ఫిఫ్ జనవరి.

తిరువాన్కూరు జనవరి 2:— తిరువాన్కూరు మహా
రాజావారు కే. రామమూసన ది. ఏ. డి. ఎల్. గారిని తిరువా
న్కూరు ప్రాంతములో ప్రధానస్థానముగా నియమిం
చిరి. ఆయాభాషలను నేడు మధ్యాహ్నము ముగించుచు చేరినది.

బొంబాయి.

బొంబాయి చెరసాలలో గలభా.

బొంబాయి జనవరి 2:— బెల్గాము జైలులోని ఖైదీలు
గలభా జై నీ ర ని పూ నా నుండి వచ్చిన వార్తకు
కారణ మా చెరసాలలోనుండిన వేరుతెగవారు బుద్ధివంతముగ
కొంతకాలమునుండి పన్నుచున్నట్లుయే యెరుగ్నది.
వీరిలో 80 గురు విచారణలో నున్నందున వారి కరదండముల
ను సంతెలును నేడునుండి నొక పెద్దగదిలో వారినుంచిరి. ఆ
కట్టకును దిట్టముగలేసందుటకు కనిపెట్టి వారెటులో కన్నము
చేసి కావలిభటులందు గదిలోనికిపోయి వారిని క్రూరముగ
కొట్టిరి. ఆరక్షకభటులలో నొకడు ఈలవేసి జరుగుచున్న
గలభాను చెబుచు వారికి తెలియజేసెను. ఈలోపుననే
వేరదులలో చాలమంది గోడలపై వెక్కిరి బుట్టికి పోయిరి.
కాని తైటకావలికాయుచున్న భటులు తుపాకులనుకాల్చిరి.
అందువలన 18 గురు వేరదులు చనిపోయిరి. 6 గురికి గాయములు
తగిలినవి. 12 గురు మాత్రము తప్పించుకొనిపోయిరి.
వారికొరకు వెతకుచున్నారగాని వారిలో నెవ్వరు నింకను
చిక్కలేదు. ముగ్గురు నలుగురు రక్షకభటులకుగూడ బెబ్బలు
బలముగ తగిలినవి. వారు వైద్యశాలలో నున్నారు. ఈవిషయమును
విచారిం చుటకు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు
జనరలు కర్నూలుబాక్సుకు వి. యస్. యస్. గారు బెల్గాము
నకు వెళ్లియుండిరి.

కలకత్తా.

సారావం తెన.

కలకత్తా జనవరి 2:— దాసుకిడియా సారా కనుమలకు
మధ్య సారావం తెనమీద పని ఆనుకూలముగా జరుగుచున్నది.
మార్చి నెల మొదటనే యావం తెన రాకపోకల కుపయోగింప
గలదని యూహించబడుచున్నది. ఇహపక్షగ్రస్తులన్నియు నను
ర్పణచేసినవి. ఒక పట్టణమున నిద్దమైనది. ఈపట్టణమీద సర
కుల బంధుమాత్ర మొకరియన కొద్దిగా పోవుచున్నవి ఇంకను
సరిగాపోవుట కష్టమగుచున్నది. ఈవదిని బాటుట కేర్పరచు
దిన శత్రుస్త్రీయమీద చక్కని భోజనపు ఏర్పాటులు చేయబడి
యుండుటవలన వంశసమీపముగా వాట సారు లధికముగ
జాగ్రత్తగా యొక యుద్ధానికి యధిప్తాయ మొసంగియున్నా
రు. దాట్టిలింగ ఆఫ్ మొయిబ్రాయిను దాసుకిడియాకు

సరిగా మధ్యాహ్న భోజనముయమునకు వచ్చును. కాన నా
లైజులో వచ్చువారందరను శత్రు స్త్రీయలో భోజనముచేయు
ట కలవాలు పడియున్నారు. మరియును వంశసమీప రైపు
గంటకు 10 మైళ్ళకన్న నెక్కువకు కిక్కురుగా పోవుటలేదు.
కాన వంశసమీపముగా పోవుటవలన లాభమేమియును లేదు.
పని ముగియని భాగమునగూడ త్వరగా పని పూర్తియగుటకు
యత్నముగా పనిచేయుచున్నాడు.

హైందవులు విదేశములనుండి తిరిగివచ్చుట.

కలకత్తా జనవరి 2:— హైందవులనుండి తెలుగ్లేటి
“ఆస్సాంగు” స్త్రీయను నేడు కిడ్నాపురు శత్రుచేరను. అందు
200 మంది సేక్కులును తదితరకా క్షేరీయులును గలరు. వారిలో
చాలమంది బ్రిటీషు కొలంబియానుండి వచ్చినారు. కలకత్తా
పోలీసుకమిషనరు హెల్మిడ్ గారు వారిని దింపించి యల్లరిలేకుం
డ నుత్తరదేశమునది స్వగృహములకు వెళ్లునిమిత్తము రై
లెక్కించిరి. 40-వ పటానుపటాలము వారిలో పింగట్టపుకొద్ద
గాయపడిన 182 మందికూడ క్షిప్రీమరుమీద నాలోగ్యాగము
చేకమునకు తీసికొని రాబడిరి.

గోదముల భావిసూచన.

కలకత్తా జనవరి 2:— హిందూదేశమునకును పెట్టె
బడిన గోదములను గురించినచ్చిన మొదటి పత్రమువలన,
క్రిందటి సంవత్సరముకంటె నీసంవత్సరము 100కి 22 శాతమున
వధిక విస్తీర్ణమును గోదములైన పెట్టెబడియున్నట్లు తెలి
యవచ్చుచున్నది. 1918-14-వ సంవత్సరములో మొత్తము
లక్షల యెకరములసాగుబడి యీసంవత్సరము 230 లక్షల
యెకరముల సాగుబడి గా పెరిగినదట.

పంజాబు

పీపిల్సు బాంకి దివాలా.

హరికషమలాలు గారి విచారణ

లాహోరు జనవరి 2:—

దివాలాదీనిన పీపిల్సు బాంకియుజాదాలలో కొందరుసమన్వించు
కొనిన విభాషము ననుసరించి లాహోరు ఆడిషన్లు జడ్జిఫో
ర్ము. వి. సి. యస్ గారు 1782 వ సంవత్సరపు వర్తకసంఘ
కాసము 162 వ నిబంధననుసరించి పీపిల్సు బాంకి మేనేజిం
గు డైరెక్టరువారి కిష్టాలుగారిని మేనేజరు రూపనారాయణ
గారిని విచారణచేయుటకు నేడు ప్రారంభించిరి. యుజాదాల
పక్షమున వాదించుటకు గవర్నరు పెంటు అడ్వకేటు పెంటును
గారును హాజరైనవారు. గారు ముగ్గురు డైరెక్టరుల పక్ష
మున వాదించుకొనటకు బయల్దేరి, పార్కరుగారును మరి
కొందరు వ్యాపక వాదులును వచ్చి యుండిరి.
శ్రవణ సారమును పరిష్కరించుటకు నియమిం
పబడిన ప్రభుత్వోద్యోగులలో నొకరగు డిగ్నోను
గారు గూడ వచ్చియుండిరి. యుజాదాల విభాషముపై వ్యవ
హార పరిష్కరణోద్యోగు లాసంగిన యభిప్రాయము భారాళ
ముగ లేదు. కప్పదాటుకలెనున్నది. బాంకికి హరికషమలాలు
గారు స్వయముగను లేన వ్యాపార సంబంధముల పక్షమునను
ఇత్యువలసిన ఆసలు వృద్ధులను వసూలుచేయుట కెంతమాత్ర
మును ప్రయత్నించుచుండలేదు. ఆయన తీసికొనవలసిన దాని
కన్న హెచ్చుగూడ యుజాము తీసియున్నాడు. ఇట్టివల నా
యుజాములకు తక్కిన డైరెక్టరు లందరి యూమోదమును తీసికొ
నబడినను మొదట వాయన స్వతంత్రించి వాడుకొనిరి. వ్యాపా
రములలో స్వయమచ్చుచున్న వ్యాపారములనుగూడ లాభ
కరములగు వ్యాపారములని చెప్పి మోసగించియున్నారని
యుజాదాల పక్షమున పెంటును గారు వాదించిరి.
హరికషమలాలు గారి కవమానము కలి
గించవలయునని ఆయన క్రొత్తలిట్టి పన్నాగమును పన్ను
చున్నారని ఆయనవలన నెట్టిలాపమునలేదు. ఈ విభాషన
మంతయునుపన్నాగమేగాని యుజాదాలందరునుకొరదెగారు.
వ్యవహార పరిష్కరణోద్యోగులు లోకమాన్యులు వారు విషయములన్నియు
హాగుగా పరిశోధించి హరికషమలాలుగారి
నిలన లోపమేమియును లేదని నిర్ధారణచేసియున్నారు. ఇట్టి
విచారణలు విశేషసందర్భములలో జరుగుచుండవలసి తీర్పు
లున్నవి. అని హరికషమలాలుగారి పక్షమున టెల్లరుగారు
వాదించి ఆతీర్పులను చూపించిరి. వ్యవహార పరిష్కరణోధి
కారులు హరికషమలాలుగారి లోపములను కష్టితచ్చినారనుట
కేవలము నిరాధారము. యుజాదాల విషయము లన్నిటిని
హాగుగా నెరిగియున్నార గాన నీవిషయమును ప్రశ్నించేయ
వలెనని పార్కరు గారు వితర వ్యాపక వాదులును
వాదింపబడిరి. సోమ వారము నాడు తీర్పుచెప్పబడునా

బెర్నా

రంగూనులో ఘోరముగ నశ్చియోపద.

రంగూను జనవరి 2:— నేడంతానోడయమున రంగూను
తూర్పు భాగమున నిప్పుపైట్టి రెండిండ్లతూర్తిగాతగులబడి
పోయినది. భారతీయులెవరు చనిపోయిరి. 124 కిద్దలో నొక
హిందూకుమార్తె కాపురమున్న 43 వ సంవత్సర గల ఇంటి
యందగ్ని పైట్టివది. ప్రక్కనున్న ఇంటికి గూడ
నదివ్యాపించి అదికూడ పూర్తిగా తగులబడినది. ఒక
హిందూ స్త్రీ వంట చేయుట కొరకు కొవ్వొత్తిని వెలి
గించుచు మందుచున్న నిప్పుపల్లను కనభద్రపరపునై నాకప్పి
కముగ గారవిడిచినందువలన నాయిల్లుంటుకొనినది. ఆసమయ
మున నిద్రయనుచున్న 43 వ ఇంటి కొట్టికొన యంతిస్తున
పరుండి నిద్రించుచుండుటచే వారంటునుండి పోవుటకు దారి
లేనందున మౌనమున చచ్చిపోయి యూహించబడుచున్నది. రెండిండ్ల
కునుగూడ భీమా చేయించబడియుండలేదు. మరణ విచారణ
త్వరలో జరుపబడును.

(12th Page Continued).

cutting of wires connecting Semaphore signals at the
Sihore Junction station. The alleged culprits are reman
ded to jail at Songad Civil Station.

A Dinner in Bombay.

A Blow to the Islamic Cause.

BOMBAY, January 2.

At the New Year dinner of the Khoja Panjebhai Club,
attended by a number of influential Khojas, followers of
H. H. the Khan, Mr. C. Jairajboy, President of the Club,
in proposing the toast of the King-Emperor, referred to
the participation of Turkey in the war. He said that
Turkey had entered upon a war from which she would
never emerge triumphant. It was a great pity that
Turkey herself was dealing a great blow to the cause of
Islam at the instigation of her enemies, the Kaiser and
his satellites.

Passengers by the Mail Steamer.

BOMBAY, January 3.

Passengers on P. and O. "Salsette" which arrived
here at day light to-day included the Hon'ble Mr. M. T. and Mrs. Strangman. The "Salsette" sailed for Aden
at half past six this evening.

Mr. Clark's Arrival.

The Hon'ble Mr. W. H. Clark, Member for Commerce,
arrived in Bombay to-day. He is remaining here
several days and is meeting the members of the
Bombay Chamber of Commerce.

At Bombay.

The Special Service.

BOMBAY, January 2.

Special services were held in all the Churches in Bombay
to-day in connection with the Day of Intercession with
reference to the war. At the Cathedral the Bishop of
Bombay was special preacher and in the course of his ser
mon said that the Policy of Germany was anti-Christian,
deliberately anti-Christian. He did not say that every
German had rejected Christ but this was the dominating
spirit in the country. Typical Germans of the War
party maintained that might was right. We fought
that public morals, public opinion, public justice and
public policy might be ruled by Christian instincts or
at the worst not dominated by anti-Christian ideals.
The struggle was between the tendency towards Christ
and the tendency away from Him. We prayed for
victory that Christian spirit might dominate the actions
of the States of the world. We prayed for the victory
of the good cause and the defeat of the bad cause. Prus
sian militarism was the spirit which had deluded the
hearts of millions of men and we could not hope for
the end of it until the Germans had given up wor
shipping Odin.

Secretary of State's Cable.

Sinking of the "Formidable."

DELHI, January 3.

The Viceroy has received the following from the
Secretary of State dated the 2nd Jan:—It is not yet
known whether the "Formidable" was sunk by a mine or
a submarine. Heavy gales lately may have drifted the
mines. A number of survivors have been landed, but the
loss of life is probably heavy.

Fighting on Western Front.

The French aviators bombarded the railway stations of
Metz and Arnaville. The French troops continue pro
gress in Steinbach. The Germans seem to show consid
erable activity, but all their efforts were repulsed.

The Eastern Theatre.

The Russian communique records that assaults were
always repulsed with severe and enormous loss to the
enemy. In western Galicia the battle continues to
develop favourably to the Russians. South of Lisk
whole Companies are exterminated by bayonet
charge, and on the evening of the 29th December the
enemy began a precipitate retreat. The "Morning Post's"
Petrograd correspondent testifies that the German objec
tives in Poland were completely bottled. The strategic
scheme of Grand Duke Nicholas remains now the same
as three months ago, and the frantic attacks of the Ger
mans only make its accomplishment easier. The Germans
new are reported to be searching for a new point of
attack in Poland.

Flight Commander Hewlett.

Flight Commander Hewlett, missing after the raid on
Cuxhaven, has been now picked up and states that he
dropped bombs on Zeppelin sheds and the largest of the
warships he saw.

French Praise of Indian Troops.

The Paris Journal "Des Debats" praise the Indian troops
whose sufferings in the heroic task so new them are
endured without murmur, and the enemy understand the
worth of adversaries such as Indians have proved them
selves to be.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(FEUTER'S AGENCY.)

GREAT BRITAIN.

Britain's New Armies.

LONDON, January 1.

An Army Order to-night announces the creation of six new armies each generally consisting of three army corps. Generals Sir D. Haig, Sir H. L. Smith-Dorrien, Sir Archibald Hunter, Sir Ian Hamilton, Sir H. Rundle, and Sir Bruce Hamilton, Command the first, second, third, fourth, fifth and sixth armies, respectively. Major-General Munro, Commands the first army corps, Lieut-General Sir C. Fergusson the Second Army Corps, and Lieut-General Sir H. Plumer, the fifth army Corps.

The "Eye-Witness's" Narrative

A Violent Storm and a Hurricane.

The Ground Water-Logged.

LONDON, January 2.

The Press Bureau "Eye-Witness" states:—On the 28th December a hurricane followed a violent thunderstorm and there was nothing notable. The ground was water-logged the weather being unfavourable to the operation

Heavy Loss of the Enemy.

The French progressed elsewhere, capturing St. George and inflicting heavy losses on the enemy.

Much Ground Recovered.

On the 29th December our right gradually advanced and recovered much ground occupied by the enemy in the previous week.

A Perfect Labyrinth of Excavations.

On the 30th December progress on the right was maintained and there was uneventful fighting over a perfect labyrinth of excavations. When the fighting was slack, the troops had hard work in constructing fresh defences.

A Kaleidoscope of Contrasts

East and West in Contact.

LONDON, January 2.

The Press Bureau "Eyewitness" says:—The roads near the front present a kaleidoscope of strongest contrasts, from the Arab horsemen of the North African deserts, who are clothed in flowing robes, or blue and scarlet, to the tribesmen from the Northwest Frontier of India. There is something incongruous in the appearance of dusky faces and oriental garments, such as those of the Algerian Cavalry, amidst driving sleet and mud, and before rows of squalid cottages in industrial towns, where many are billeted. The French Cuirassiers, looking as though they had stepped from one of Meissonier's pictures, give an old world touch of glamour and romance which is shattered by the drab reality of a convoy of motor lorries lumbering and snorting along beside the mule drawn Indian ammunition carts with native drivers huddled up to the eyes in great coats. British Territorials swing through the village surveyed by Baluchis, Sikhs, Gurkhas, whose heads are, Indian-wise, protected from the cold by every conceivable head-gear, even newspapers.

Rewards For Naval Officers.

D. S. O. Awarded.

LONDON, January 1.

The Distinguished Service Order has been awarded to thirteen officers of the expeditionary force and also to Major Harwood French of the Naval Division, Engineer Commander Meeson of H. M. destroyer "Laurel," Lieut. Commander Locker of the "Carmania" and Naval airmen Briggs, Babington, and Sippe. The distinguished Service Cross has been awarded to five petty officers and seamen for operations on the Belgian Coast and fourteen petty-officers and men of the submarine F. 11 for service in the Dardanelles. Twenty-one Commanders have been promoted to be Captains.

Crew Received.

LONDON, January 2.

Seventy of the "Formidable's" crew have been saved by a trawler. They had been in an open cutter for twelve hours when they were rescued.

Further Particulars.

How the Crew were Rescued.

LONDON, January 2.

The men from the "Formidable," saved by the Britham trawler, had been in an open cutter for twelve hours when they were rescued. The trawler, running before the gale, had to heave to through force of wind. She had just previously struck heavy seas. One of the crew noticed an open boat driving in mountainous seas with an air hoisted, flying a sailor's scarf. The boat was frequently hidden by the foam. The trawler made superhuman efforts, reeled her mainsail, set the storm jib and then gybed. After four attempts, she succeeded in throwing a rope. The cutter was brought alongside and the men transhipped in most difficult seas, the waves being frequently 20ft. high. The rope was cut as the cutter became full of water. The hole in the cutter had been stuffed with sailors' pants. Some were rescued, having no trousers. All were suffering from exposure. One man remarked when rescued:—"Here we are again, undress uniform, swimming costume."

Sinking of the Battleship

Captain Remains at His Post.

LONDON, January 2.

The Admiralty has issued another list of the survivors of the "Formidable," bringing the total up to 201. The additional survivors included in the latest total reached Lyme Regis in a cutter. There were originally about 60 on board, and it is believed that some perished. Others were in exhausted condition.

A Survivor says that big seas were running when suddenly an explosion occurred. The ship had been struck abaft the magazine, but fortunately, the magazine did not explode. The fires were drawn and the stokers came on deck. Boats were lowered and a cutter sank, but the launch and pinnace got away. We saw the "Formidable" he said, "slowly heel to starboard and she sank after about three-quarters of an hour. The Captain remained at his post until the end and the signaller was still flashing when the vessel heeled over and went to bottom."

New Year Greetings.

LONDON, January 1.

King George has telegraphed to President Poincare his good-wishes for the New Year which is certain to witness the drawing closer of the Anglo-French friendship and alliance. His Majesty expresses the hope that the war will soon be brought to a victorious conclusion. President Poincare has replied reciprocating the wishes and expressing confidence in victory. France is resolved to fight to complete her triumph.

Christmas at the Front.

Cold Weather and Hard Fighting.

LONDON, December 31.

The "Eye-witness" at Headquarters says:—"Christmas has come and gone without a modification of the situation. The weather is much colder and there was a hard frost on Christmas eve. Christmas Day was misty. We captured a German trench and discovered a group of buildings which were the German headquarters. We concentrated batteries on them firing lyddite and then searched the ground with shrapnell. It is believed that the bombardment was effective.

Heavy German Losses.

The Eye-witness gives instances of the Germans having many killed in recent minor engagements.

Christmas at the Front.

British & German Officers Shaking Hands.

Notable Incident.

LONDON, January 2.—(25) P. M.

A Private in the Rifle Brigade, in a letter home, says:—"It was a fine picture to see British and German officers at Christmas, shaking hands in the glow of the searchlight midway between the trenches. The men were most excited, and cheered tremendously when the Officers returned. The men swarmed to meet the Officers, crossing and re-crossing."

Roll of Honour.

British Casualties.

LONDON, January 1.

Second Lieut. O. Archdale Rifle Brigade.
Capt. W. G. Dobbie, Engineers.
Second-Lieut. E. H. Fletcher, East Kents.
Lieut. F. Hollingsworth, Gloucesters.
Capt. Spencer Churchill, Grenadiers.
Sec.-Lieut. A. Symington, Rifle Corps.
Sec.-Lieut. F. H. Wills, Irish Guards.
Lieut. C. P. Gough, Irish Guards.

Wounded and Missing.

Sec.-Lieut. K. Denny, Somerset.
Sec.-Lieut. S. Bryce, 7th Dragoon Guards.

Wounded and Prisoners.

Sec.-Lieut. R. F. Nugent, Scots Guards.

Prisoners.

Lieut. S. Batty Smith, North Lanes.
Capt. Lord J. Stewart Murray, Camerons.
Sec.-Lieut. E. A. Walmsley, West Surreys.
Sec. Lieut. C. Rought, West Surreys.

British Casualties.

Killed.

LONDON, January 1.

The following casualties are published:—
Herd, Captain, Welsh Regiment.

Died of Wounds.

Moore, J. O'H. Captain, R. E.

Presentation of Royal Xmas Gifts.

LONDON, January 2.—Eye-Witness describes the presentations of Christmas gifts from the King and Queen and Princess Mary and says:—"That they gave the most intense pleasure. The eagerness of

TELEGRAMS.

the wounded was almost pathetic. Many wrote personal letters of thanks to their Majesties. The Indian troops were exceedingly proud and grateful at receiving their gifts which will be treasured and handed down as heirlooms."

Railway Collision in England at Ilford.

Ten Persons Killed and Twenty Injured.

LONDON, January 2.

Ten persons have been killed and twenty injured in a collision at Ilford on the Great Eastern Railway. The Clacton express crashed into a suburban train.

FRANCE.

The German and Austrian Fleets,

French Minister of Marine Interviewed.

LONDON, January 3.

The French Minister of Marine, interviewed at New Year, expressed the hope that the German and Austrian fleets would come out to fight. He was confident that they would soon be compelled to do so by public opinion.

Effect of Cuxhaven Raid.

Also the Cuxhaven raid must have an immense moral effect. He expressed the opinion that the Allies would soon be making great progress.

Danger of Zeppelins Ridiculed.

The Minister laughed at the idea that Zeppelins could be dangerous in any sphere.

Unsuccessful German Attack.

PARIS, January 2.

Last night's Paris communique said that there was nothing fresh to report except a violent night fusillade against the French trenches east of Vermelles and north of Chaumes and an unsuccessful German attack west of the Forest of Consenvoye.

Aeroplanes Visit.

LONDON, January 3.

Aeroplanes visited various places in France yesterday, including Nancy, but they were driven off.

Paris Bulletin.

Last night's Paris "Communique" said that there was nothing fresh to report, except a violent night fusillade against the French trenches east of Vermelles and north of Chaumes and an unsuccessful German attack west of the Forest of Consenvoye.

General Joffre's Letter.

BORDEAUX, January 3.

General Joffre's sister, in an interview, said that General Joffre had written stating that he was satisfied with the progress of events. She added that General Joffre would say nothing, unless he was sure of what he said. President Poincare and the Ministers held a reception of the Diplomatic body in Paris.

French Concentrating Strong Forces.

LONDON, December 31.

A Communique adds that important news is expected from the Vosges since the French have concentrated strong forces along the line Belfort-Epinal-Toul-Nancy and they still hold the Vosges passes.

No Report of Operations.

LONDON, January 2.

PARIS:—Last evening's communique said that no reports had been received regarding the day's operations.

No Report Received.

PARIS, January 2.

The evening "communique" said that no reports had been received regarding the day's operations.

The French Official Report,

Distinct Progress.

Along the Whole Front.

LONDON, January 2.

A Paris communique says:—The enemy delivered numerous attacks: all of these were repulsed.

A very violent Artillery engagement occurred northward of Lys, particularly on the dunes between Nieuport and Zonnebek.

The enemy has discontinued his counter-attacks on St Georges. All our gains have been maintained.

There have been Artillery duels in the regions of Arras Albert and Roye.

The Germans blew up two caissons between Beaumetz and Achicourt. We responded by wrecking their trenches at Prévillers and La Boisselle, and we silenced their mine-throwers at Ercourt.

Our Artillery achieved good results on the Aisne silencing the enemy's batteries and dispersing the concentrations of men. We established ourselves on the plateau of Nouvron in pits caused by the explosions of mines, and the Germans were unable to dislodge us. The enemy violently bombarded the region of Rheims.

We carried a wood in the Perthes District. The Germans made no counter-attack.

Local sapping in Bois de la Grurie yesterday was without result. We regained a portion of the lost ground and are strongly holding other positions.

We retained the positions won in Woivre and progressed in Bois-Le-Prete.

TELEGRAMS.

Our troops repelled an attack three kilometres in the direction north-east of Badonvilliers inflicting heavy losses on the enemy. The latter also suffered severe casualties at Steinbach, where we carried three more lines of houses.

The Fight for St Georges.

Dramatic Incident.

LAHORE, January 2. A special cablegram to the "Civil and Military Gazette," dated the 1st January, says:—Reports have reached Paris of a dramatic incident of the fight for the village of St. Georges. The Belgians occupied a small area of rising ground which had escaped the floods, but was exposed to the fire of Germans concealed by houses. They were unable to advance or retreat through the water. A detachment of Naval Fusiliers placed a field gun on a wherry and set off to rescue, down the canal, exposed to fire. Five steersmen were shot one after another. The sixth had just reached the island, when he fell shot through the head. The gun was landed, the house speedily destroyed and the Germans fled.

Paris Communique.

LONDON, January 3.

A Paris Communique this afternoon said "We maintain to the northward of Lys all the positions recently won. The enemy only displayed activity in the Zonnebeks district where violent bombardment took place. There was almost complete quiet from Lys to Arras but artillery engagement took place in the Albert-Roye district. Our infantry progressed five hundred metres at Caboisselle. There were sharp artillery engagements from Oise to Meuse. We made three hundred metres progress at Pertuis-les-Burles. There were infantry engagements at Beusejour where we inflicted heavy losses on the enemy. There was great activity at Bois-de-La-Grurie. The Germans made two unsuccessful attacks. Artillery was also active on the heights of the Meuse. We gained some ground Northwestward of Troyon and Lois-Le-Preire.

We occupied the enemy's trenches in Vosges near Celles-Sur-Plain. There were artillery engagements at Baudesapt and in the valley of Five. Our gains in the Thann district have been maintained. We bombarded a German train at the Altkirch Railway Station and did some destruction to the Railway line between Darspach and Dierspach.

Speaking generally, appreciable relaxation is noticeable in our offensive which must be attributed to incessant rains which soak the soil everywhere and render operations almost impossible.

BELGIUM.

German Atrocities in Belgium.

Maltreatment of Prisoners & Wounded.

LONDON, January 2.

The Belgian Commission, in a further Report, devotes several pages to the maltreatment of prisoners and wounded. A terrible instance is given, namely, when three Belgian soldiers near Aerschot were captured and endured tortures rather than give information, their hands were plunged in boiling water and their fingers chopped off. One, offering resistance, had his head twisted till he died. The report also affirms that while French prisoners were treated fairly well, the Germans prevented Belgians from giving English prisoners food, and also prevented ambulances from assisting the English.

German Exactions.

A Fine on Ghent.

LONDON, January 3.

German exactions in Belgium continue. The latest is the infliction of a fine of five thousand sterling in gold on Ghent because a few hundred yards of telephone wires were cut.

A Proclamation in Courtrai.

A proclamation has been issued at Courtrai forbidding the inhabitants to approach trains conveying prisoners of war or to give presents to prisoners. Violations of the regulations will be severely punished, and the Municipality has been curtly informed that it is responsible for the observance of them.

TURKEY.

Turkish Government Alarmed.

Feared Attack on Constantinople.

LONDON, January 31.

SOFIA.—Arrivals from Constantinople report that the officials in the Government departments apparently fearing a visit from the allied fleet are ready to cross into Asia Minor at a moment's notice.

Allies Stopping Supplies.

The British and French warships are showing the great activity in stopping supplies intended to be conveyed to Constantinople "via" Dedeagatch.

Turkish Column Shattered.

LONDON, December 31.

PETROGRAD.—It is officially stated that the battle of Sarykamysh against the Turkish forces continues. Our Artillery has scattered a strong Turkish column which fled after losing half its number.

Turks Concentrating.

Part of the Turkish forces are concentrated in the region of the Oslamuz-Djamak pass and are advancing on Andaban.

TELEGRAMS.

UNITED STATES.

Through the Panama Canal.

Enterprise of the Holland Steamship Line.

LONDON, January 2.

The Governor of the Philippines cables that he is advised that the Holland Steamship Line contemplates starting a line from New York through the Panama Canal to Manila and the Dutch East Indies.

Great Britain & the United States.

New Year Greetings.

King George to President Wilson.

WASHINGTON, January 2.

President Wilson's New Year greetings from the Heads of the States, included the following from King George:—"Heartly good wishes for your personal happiness and the prosperity of United States to which we are united by such close ties of friendship and intimacy."

Treatment of American Commerce.

An Early Improvement Urged.

WASHINGTON, January 1.—(11-55 P. M.)

The Government have sent a long Note to Great Britain, insisting on an early improvement of the treatment of American commerce by the British Fleet. [The telegram published yesterday, of which the first part was reported as missing, is probably a sequel to this telegram.]

America and Great Britain.

An Abstract Message.

BOMBAY, January 1.

Reuter's Agency has received the following cable which apparently refers to some message previously dispatched from London but not yet received in Bombay:—

LONDON, January 1.

The American Ambassador conferred with Sir Edward Grey regarding the American Note. The Press Bureau says that there has been no delay or discourtesy regarding the British Government's receiving the note and the answer will be sent as soon as possible in the same friendly spirit as that of the American Note. The leading New York newspapers have to-day a most conciliatory tone. The New York "Times" is most emphatic in saying that no unfriendliness is intended and nothing which could be construed into a threat. The "Tribune" affirms the whole doctrine is so vague that it is a case for full and frank discussion. Entire friendliness pervades the protest.

EGYPT.

Failure of Holy War Agitation.

LONDON, December 31.

ROME.—The "Tribuna" affirms that perfect calm prevails throughout Egypt and the Sudan. The Proclamation of a holy war has found no echo there and the Turkish attack on Egypt "via" the Sinai Peninsula is beyond the bounds of possibility.

GERMANY.

The Duration of the War.

German Prisoner's Optimism.

LONDON, January 2.

Some of the Prisoners are conscious that the war will last longer than they had expected, but the fact that it has been waged almost entirely in the enemy's Country prevents them from realising that they are fighting what must eventually prove a losing cause. They believe that Russians have been decisively defeated, that France is exhausted and ready for peace, that England is decadent and that the neutrals have declared war on the Allies. Neither the pinch of real want nor the lack of men and material has yet been felt by the Germans, nor has the consciousness of defeat been brought home to them.

Failure of German Plans.

Splendid Work by the British Army.

ALLAHABAD, January 2.

The Pioneer's London correspondent cables:—The allies during 1914 succeeded in depriving Germany of the initial advantage that her elaborate war preparations were designed to give her. The enemy's plans of campaign have broken down, and he is reduced to a defensive role in both theatres of the war. In this work the British Army has borne a vital part, having twice by its unequalled fire, stayed the Germans' advance on Paris. We have now passed the crucial time of shortness of numbers. Our Army is swelling, and we have overcome the German superiority in Artillery and reduced the German aircraft observation to a small value. Our Infantry's superiority is assured.

England's New Year's Task.

Our New Year's task will be to beat his unused four million men. The Germans will be met man for man, gun for gun. Germany's whole manhood is under arms, but her best trained troops have failed to secure victory and are now much reduced in numbers. Her new troops fighting behind the great frontier barriers will offer powerful resistance, but Lord Kitchener, Sir John French, General Joffre and the Grand Duke Nicholas are satisfied with 1914 and confident about 1915.

Germany's Grain Supplies.

Importation Prevented.

By an Unbreakable Chain.

LONDON, January 2.

The "Vossische Zeitung" says:—"Germany is surrounded by an unbreakable chain preventing the importation of supplies. The scarcity of petrol is already noticeable. There are noticeable indications that the harvest in Germany will be below expectations. We have not yet grasped the fact that our grain supplies are not less a means of defence than guns."

TELEGRAMS.

ed by an unbreakable chain preventing the importation of supplies. The scarcity of petrol is already noticeable. There are noticeable indications that the harvest in Germany will be below expectations. We have not yet grasped the fact that our grain supplies are not less a means of defence than guns.

German Losses in Poland

600,000 in Three Weeks.

LONDON, January 3.

The Germans are reported to have lost 600,000 in Poland in three weeks, 200,000 of them on Bzura alone, including many of their finest troops.

German Prisoners.

It is estimated in Paris that the prisoners held by the allied countries total 604,200.

A Conference With the Kaiser.

A Full Report Demanded.

LAHORE, January 3.

A special cablegram to the "Civil and Military Gazette" says: A story from Berlin via Hague and Amsterdam says that Prince Henry of Prussia was summoned to the Kaiser's headquarters to confer with His Majesty and Grand Admiral von Tirpitz. The Kaiser demanded an exhaustive report of damage done at Cuxhaven. The Conference lasted for several hours and Prince Henry then returned to Kiel. It is supposed in Germany that Prince Henry has been given the supreme command of the Battle Fleet.

AUSTRIA.

The Austrians in the Carpathians.

Decisively Routed.

Headlong Flight.

LAHORE, January 2

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on the 30th December, as follows:—

A report from Petrograd received in Rome states that the flight of the Austrians across the Carpathians has surpassed any previous rout of the Austrian Forces. Staff documents, maps, regimental colours and money were left behind in addition to immense quantities of war material. A German wireless message declares that the campaign will be decided further north, but the impression remains unshaken here that the real object of the enemy's advance was to delay the investment of Cracow and the investment of Silesia.

RUSSIA.

The Recapture of Mlava.

The German Objective.

LONDON, January 3.

There is no news of Mlava (Mlaava) since it was retaken by Germans. The "Times" Military correspondent points out that the retaking may be part of a plan for a renewed advance intended to protect the German left during a withdrawal.

Desperate Fighting in Sarykamysh.

Turkish Offensive Blocked.

PETROGRAD, January 2.

It is officially announced that desperate fighting continues at Sarykamysh. The situation at Ardahan is unchanged and we have blocked the Turkish offensive in the direction of Ordu.

SERVIA.

Austro-Serbian Hostilities.

Bombardment of Belgrade.

BELGRADE, January 2.

Four Austrian monitors on Thursday evening bombarded the fortress of Belgrade from the banks of the Save and the Danube.

ITALY.

The Mission to His Holiness the Pope.

Sir Henry Howard's Instructions.

LONDON, January 2.

The Government's instructions to Sir Henry Howard respecting his Mission to the Vatican have been published to-night. Sir Henry Howard is appointed to congratulate His Holiness the Pope on his election, and to lay before him the motives which compelled the Government, after exhausting every effort to preserve peace, to intervene in the war.

Italian Trade.

Cotton Shipments.

ROME, January 2.

The Government have decided that henceforth raw cotton may be shipped freely.

BRITAIN.

The Cuxhaven Raid

Flight Commander Newlett.

King George's Congratulations.

LONDON, January 2.

His Majesty King George has telegraphed to Flight Commander Newlett—"I am delighted and greatly relieved to hear that you are safe. I heartily congratulate you."

TELEGRAMS.

Departure for England

LONDON, January 3.

Flight Commander Hewlett has left Ymuiden for England.

The "Formidable Disaster"

A List of the Survivors.

LONDON, January 3.

The Admiralty has published a list of eight survivors of the "Formidable". The list includes two Assistant Paymasters and six Midshipmen. Another list is promised. The Brixham trawler saved seventy in addition to the above.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

The Secretary of state's Despatch.

To the Viceroy.

DELHI, January 2.

H. E. the Viceroy has received the following from the Secretary of state dated the 31st December:—German aeroplanes made an elaborate bomb attack on Dunkirk, four circling over the market place and dropping seven bombs, while a fifth acted as sentinel. Fifteen persons were killed and 32 wounded, including many women. No buildings of military importance were damaged. In the West no important movement took place. The Germans bombarded St. Georges, which the Allies had captured and made defensible. In Upper Alsace the French consolidated their position.

In Galicia the Austrian defeat was turned into something like a rout, the foothills of the Carpathians being steadily cleared of the enemy, who are being pushed westward and off the natural line of retreat through the passes. A German report admits that the Austrians were compelled to make new dispositions and that the Russian Left Wing is proving superior to the opponents.

A Despatch from the Governor-General of the Soudan is published reporting a remarkable outburst of loyalty to Great Britain on the part of the Mahomedan inhabitants of the Soudan. The heads of the powerful Morghani sect telegraphed that Turkey's action in declaring war was surely against the Sultan's desires, and the entire Mahomedan world disapproves and is greatly angered with the aggressive German Empire. The Turkish Government have become a mere plaything in the hands of the Germans. This war is against Mahomedan interests and has nothing to do with religion. The Grand Mufti and Ulama made a signed declaration expressing the deepest loyalty. They had never experienced other than the greatest respect for their religion. Ulama were appointed to teach the precepts of their religion and judges to settle questions pertaining to Mahomedan Law. Facilities were also given for pilgrimage to Mecca. The declaration adds:—We are with the present Government heart and soul and have no bond with Turkey, who has followed the advice of German and declared war in conjunction with her.

Both official and semi-official Russian reports give an impression of substantial progress. In Poland and on the Vistula the Germans are held firm. They make no progress and have lost important points which they had gained on the right bank of the Bzura. A semi-official statement, describing the fighting at decisive points on the Bzura, which broke the German offensive says:—A German Brigade, fresh from the western fields, succeeded in crossing the river, but the advance was stopped on the morning of the 23rd December and the same afternoon the Russian reserves came up and attacked both flanks and almost annihilated the Brigade.

1st January.—The only important event in the West is the French capture of half the village of Steinbach in Upper Alsace.

From the East there is no fresh official news.

The "Times" special correspondent at Warsaw says that there is a lull in German movements, which the authorities believe will continue for a few days to enable the enemy to recuperate and replenish munitions before launching further attacks. Probably, however, there will be no attempt to renew the German advance on the old lines, which have been checked practically everywhere, but a new general strategy will be formulated, for it is inconceivable that the original plan of campaign is contemplated by either the number or the severity of checks which the German forces met. The weather in Poland is unprecedentedly mild, but the mud is deep in the fields which are practically impassable for artillery. The situation is regarded with increasing optimism in Warsaw, and the families of many Russian high officials who had been absent since October are now returning.

The British Ambassador at St. Petersburg, speaking at the new English Club, said that Russia had to bear along the shock of the united armies of Germany and Austria and in the south to repel the armies of the Sultan. She had nobly confronted a gigantic task. Under the brilliant leadership of the Grand Duke Nicholas, the Russian Armies had won the admiration of the world, had gained victories and occupied most of Galicia. The difficulties were immense, for they had defended a front from the Baltic to the Black Sea, moved troops and supplies over enormous distances by bad roads, and in Poland the fight is in a country flanked right and left by hostile territory, while a mobile enemy had the advantage of a network of strategic railway. Despite these difficulties, the Russian Army had fought splendidly and shown a spirit of self-sacrifice in their efforts to relieve the pressure in the West. By wearing out and gradually destroying the enemies' forces, it is attaining one of the main objects of this war of attrition and by continuing it will ere long break down the barrier guarding the entrance to Silesia. Describing the Russian soldier, he called him one of Nature's gentlemen and highly praised his bravery.

TELEGRAMS.

Concluding the speech, he said:—"Russia, England, and France are all resolved to fight to a finish until the spirit of German militarism is exterminated for ever."

War Cable to the Viceroy.

The "Formidable's" Fate.

DELHI, January 3.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 2nd Jan:—It is not yet known whether the "Formidable" was sunk by a mine or submarine. Heavy gales lately may have drifted the mines. A number of survivors have been landed but loss of life is probably heavy.

French Exploits.

French aviators bombarded the railway stations of Metz and Arnville. The French troops continue to progress in Steibach.

Germans seem to show considerable activity but all efforts were repulsed.

A Russian Communique.

A Russian communique records that assaults were always repulsed with severe handling and enormous loss to the enemy. In Western Galicia the battle continues to develop favourably to the Russians. South of Lisk whole companies are exterminated by bayonet charges and on the evening of the 29th December the enemy began a precipitate retreat. The "Morning Post's" Petrograd correspondent testifies that German objectives in Poland were completely baffled. The strategic scheme of Grand Duke Nicholas remains now the same as three months ago and the frantic attack of the Germans only makes its accomplishment easier. The Germans now are reported to be searching for a new point of attack in Poland.

The Cuxhaven Raid.

Flight Commander Hewlett missing after the raid on Cuxhaven has been now picked up and states that he dropped bombs on Zeppelin sheds and the largest of the warships which he saw.

Indian Troops Praised.

The Paris Journal "Des Debats" praises the Indian troops whose sufferings in the heroic task so new to them are endured without murmur and the enemy understand the worth of adversaries such as Indians have proved themselves to be.

Prayers for Intercession.

Notables Attend Service.

DELHI, January 3.

H. E. the Viceroy attended the intercession service for the success of the arms of the allies at St. James Church this morning at which Chaplain Rev. J. Brookes officiated. Among those who attended were Sir James Duboulay and Sir Percy Lukis. Similar services were held at other places of worship. Prayers in the Jumma Masjid are being offered this evening and ceremonies have taken place in Hindu and Jain places of worship.

Telegrams have been received from all parts of the country, reporting services and meetings for prayer.

Indian Casualties.

DELHI, January 1.

The following is the 36th list of Casualties reported from France and Belgium:—

Killed.

1st Sappers and Miners—Captain C. D. W. Bamberger R. E.

46th Punjabis—Captain R. C. Gilchrist.
57th Rifles—Captain G. A. G. Shepherd.
58th Rifles—Captain H. N. Les, Lieutenant J. C. Atkinson, and Lieutenant W. A. Mc C. Bruce.
127th Baluchis—Subadar Adam Khan.
1st Gurkha Rifles—Captain H. I. Money, Captain T. C. Burke, Lieutenant L. B. Randall.

Died of Wounds.

1st Gurkha Rifles—Major C. Bliss,
97th Infantry—Captain G. L. J. Cavendish (previously reported wounded).

Wounded.

15th Lancers—Major J. A. Y. Cheyne.
87th Punjabis—Captain J. D. Scale (severely).
127th Baluchis—Jemadar Imandar.
129th Baluchis—Jemadar Nawab Khan.
14th Gurkha Rifles—Captain M. T. Cramer-Roberts.
The following is the 5th list of Casualties reported from the British East Africa:—

Killed.

29th Punjabis—Subadar Sher Baz, Sepoys 4333 Mohd Din, 3711 Mirza Khan, 4811 Muhammad Zoman, 4968 Ghulam Hussain, 3504 Amrita 4396 Diddo, 4002 Iser Singh, 4014 Bur Singh, 4923 Soven Singh.
30th Punjabis—Sepoys 4693 Ratna Singh, 4036 Gobind, 4951 Jaspal Singh, 4953 Fania Singh, 4943 Sandagar Singh.
Jind Infantry—2367 Purar Singh.
Bharatpur Infantry—Havildar 1734 Khachera Singh, sepoy 2135 Kundan, 2009 Ganga Dhar.
Kapurthala Infantry—1145 Naik Bazar Singh.

Died of Disease.

27th Mountain Battery—1057 Driver Lachman Singh
98th Infantry—3928 Chailu Singh.
Bombay Maxim Gun Detachment—Volunteer Humphrey (fever).
Kapurthala Infantry—1579 Rana Singh, 1222 Dhanna Singh (peritonitis).
3rd Kashmir Rifles—1117 Plaro.
Supply and Transport Corps—Peon 19, L. H. R. Lal Din.
Punjab Coolie Corps No. 250 Coolie Bahadir, No. 205 Coolie Motiwala.

Wounded.

29th Punjabis—3666 Havildar Thakra, Nairs 3645 Rur Singh, 3610 Navain Singh, sepoy 106 Thakur, 4773

TELEGRAMS.

Nikka Singh, 4776 Harnam Singh, 4872 Gajja Singh
4818 Bhagat Singh, 4633 Palu.
30th Punjabis—Naiks 3575 Mula Singh 3614 Wasan Singh, sepoy 4541 Ganda Singh, 4393 Makara, 4777 Harnam Singh, 4444 Tula Singh.
Jind Infantry—Captain Achlra Singh, 2698 Nahar Singh
2612 Labora Singh, 2555 Basant Singh, 2571 Sarwan Singh, 2040 Hussian Baksh.
Kapurthala Infantry—1128 Havildar Nabi Buta.

CALCUTTA.

Wheat Forecast.

CALCUTTA, January 3.

The first general memorandum on all India wheat crop of the current season issued to-day shows an increase of 22 percent in area shown as compared with last year, the total acreage being 28 million compared with 23 million in 1913-14.

Arrival of Indians Abroad.

CALCUTTA, January 2.

The Steamer "Onsang" arrived at Kidderpore docks to-day from Hongkong with some 200 Sikhs and other up-country men many being from British Columbia. They were landed under the supervision of Mr. Halliday the Calcutta Police Commissioner and afterwards quietly entrained for their homes in Northern India. Among other passengers on S. S. "Onsang" were 32 men of the 40th Pathans wounded at Tsingtao who have been sent to India to recuperate.

At Simla.

SIMLA, January 3.

At Simla to-day was observed as a day of prayer for the success of the allies. Services were held at Christ Church and the Roman Catholic Cathedral. There was a meeting at the Jumma Mosque and prayers at Kalibari. Attendance everywhere was large.

Weather Report.

SIMLA, January 3.

A Further light snowfall has occurred in Kashmir but elsewhere the weather has been dry. The unsettled conditions in Northern India are passing away.

FORECAST:—No important change.

SOUTH INDIA.

The Travancore High Court.

The Chief Judge.

TRIVANDRUM, January 2.

Mr. K. Rama Menon received the commission of appointment as Chief Justice of the Travancore High Court from H. H. the Maharajah this afternoon.

UNITED PROVINCES.

The Anglo-Indian Empire League

Conference At Lucknow.

LUCKNOW, January 2.

At its last sitting, the General Council of the Anglo-Indian Empire League, confirmed the Resolutions passed at the Conference. The delegates were invited to tea by Mr. Wood, the Principal of La Martimore, and shown over the College. A photograph was taken and the Conference closed with a dinner, at which the usual toasts were drunk.

Personal Items.

LUCKNOW, January 2.

Sir James and Lady Meaton arrived here from Bundelkhand yesterday.

BOMBAY.

Outbreak in the Belgaum Jail

Further Particulars.

Further particulars of the Belgaum Jail not reported from Poona show that the incident was the result of a well-organised plot on the part of the Beard prisoners. There were thirty-five of them under trial, and they were confined unmanacled in a long room, which serves as a look up. It is stated that, taking advantage of the dilapidated condition of the building, the prisoners broke loose and made straight for the guard-room, and savagely attacked the Policemen on duty. One of the Policemen blew his bugle and gave the alarm. Meantime, several of the Berads scaled the jail walls, and got out, but the sentries posted outside opened fire, killing eighteen and wounding six. None of the men, about twelve in number, who managed to escape has been arrested as yet, although a vigorous search is being made for them. Three or four Policemen were seriously injured, and are in hospital. Colonel Jackson, I. M. S., Inspector-General of Jails, has been to Belgaum to hold an enquiry.

H. H. the Nizam.

Proposed Visit to Bombay.

BOMBAY, January 2.

It is understood that H. H. the Nizam proposes to visit Bombay shortly and arrangements for that purpose are now in progress.

Arrests for Criminal Intimidation.

BOMBAY, January 2.

A Bhavanagar correspondent reports that six persons have been arrested for criminal intimidation and cutting of telegraph wires causing thereby interruption and

ప్రతి ద్వారము

ప్రభుత్వ ప్రకటనము.

1892-వ సంవత్సరమున ఆశ్వయుజమున కృష్ణపక్షమునం దేకాదశి దినమున నేనియో తాటియాకులను సరిజూచుచు, విశ్వనాథమును, నారాయణదాసును స్వభవమున గూర్చుండి యుండిరి. విశ్వనాథ మతాళ ప్రముఖులనుండి బహుకృత్యముతో నీక్రింది రీతిని చదువుచుండెను.

సీ॥ కాలకూట బాబుల గజలింపనగుగాని
యతివలతోడ మాటాడనగునె,
పులులమీసముల సుయ్యెల లుగనగుగాని
వాఙ్మతులచెంత జేరనగునె,
దంభోలిహని సముద్రతీర్థ సగుగాని
లేమలపల్క లాలింపనగునె,
బడబాగ్ని విడికిట నోడియంగ నగుగాని
కుసుమగంధుల పొందు గోరదగునె,
తే॥ గీ॥ కటకటా! మూర్ఖమర్కట కరతలస్థ
కల్పతరు నూనమాలికా కణ్ణుడగుచు,
సరసముగు మర్మద్రవంగవా జన మహాగ్ర
ఘోరగంసార విషధిభాగ్యుల నగునె.
సీ॥ గార్హస్థ్య మిందెకాంతా కటాక్ష వీక్షణలక్ష్మికి
ప్రధానకారణంబు, సంసార మర్ధాగ జన మనస్సుతాప
కార్యణ్యము లడంప కల్పకాళి, దాపత్యమతి శుభ్ర
తర జగత్పరి పూర్ణచక్రీర్ణిలలికాలవాల భూమి,
యాజనంజము దివ్యై కలాకానిక పదమనందించు
సోపానరేఖ.

తే॥ గీ॥ ఘనతరకుటుంబ మభిలోపకారకంబు,
గాన మహాత్రయగు కన్యకను వరించి,
మాన విభ్యాతిలాభ సంపన్నుడగుట
యెంతయు నోవ్వనట్లు కాదేనిహని.

“ఏమోయి, దానూ, మనయద్వితీయాదా దెబ్బతీసాడు!
సంసారంపెట్టుకోకపోలే, హానిపడుదంటాడు, ఇంతకంట, నీ
కేమీ అనుభవంలేదుకదా?

“వావా! ఏవోపుస్తకంలో వ్రాసుకొన్నాడు, నా
అనుభవంమాటకేమీకాని, కవి చాలా అనుభవమీద వ్రాసి
ఉంటాడు, స్వానుభవాలన్నీ గ్రంథాలలోయేక్కించి, మన
పీకమీడికి తీసుకొనివస్తారు. దీన్నిబట్టి, మన ముసలివాళ్లు,
పెళ్లి, పెళ్లి, ఈడుదాటిపోతే, ఎవళ్లూ పిల్లనివ్వరని దేవులాడు
తారు!

ఇంతేకాదోయి! చిన్న ప్పడు నేను నేర్చుకొన్న పద్యా
లున్నాయి. చదువుతా విన, అనుభవనీధంగా వ్రాసాడుకదా.
ఉ॥ నమ్మగరాజ్ కాంతలమనస్సు లమూల్యమణిప్రదీప్తస
ర్వమృత, కాలకూటవిషవన్నగ సంకృతచంద్రసంపుష్ట
క్షమృత, వల్ల కాటకటకమునగట్టిన సాంపునిపుసో
ధమృత, నమ్మరాదు, గీతంబునుదుఃఖముగూర్చుగావునకో
చం॥ తనయలబాయజేయు, విగతంబగుసౌఖ్యనికుంజరాజముకో
మనసులనుండియు, చనుమూసములన్నియుద్రుంచివేయునా
కెనయరరానికప్రముల నెన్నటినో—”

“విశ్వనాథంగాయా! ఉత్తరాలివిగోనండి” అని వీధిలో
పోవుజవాను కేకవైచెను. దాసాయుత్తరములను దెచ్చి విశ్వ
నాథమున కొనగెను. అత దాయుత్తరములనెల్ల పరిక్షింప
దొడగెను. చివర కొకయుత్తరమునుదీసి దానునకిచ్చి,

దానూ! చిత్రాలనుగుచున్నాయి, లోకంలో ఏదీ!
ఆయుత్తరము విగ్రహచదువు. చాలా ఘోరకలిలాగనిపిస్తోంది
అని దీర్ఘలోచనపరడై పలికెను. దానీక్రిందిలిస దానిని
బరింపదొడగెను.

అమలాపురం ఆశ్వయుజ బి॥ నవమి.
మహారాజరాజప్రీతి-విశ్వనాథంగానికి, మిత్రుడు వేం
కటరమణయ్య సమస్కారపూర్వకముగా వ్రాయనంశములు.
ఉభయకుశలోపరి ఈమధ్య నెలా పదిహేనురోజులనుండి,
తిమయెద్దనుండి యుత్తరములేమియు రాకుండుటచే, తమరు
నాయందు మున్ను చూపించెడి యజగ్రహమున కిప్పుడు నేను
పాత్రుడనుకానని నేనూహింపవలసియున్నది. ఆకారణంబు
గా నాయగిందెక్రొధవాసమును వహింపవోతువేమో తెలుప
ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈమధ్య ఈడోలో ఒక వింతవాత్యజరిగినది. లక్ష్మీ
కాంతమనేయొక బ్రాహ్మణస్త్రీయు, ఆమెభర్తయు, తొమ్మి
దేండ్ల కుమారుడును కాపురముండియుండిరి. భర్తచేత సోమ
య్యగురు ఆయన చాలా అమాయకుడు. ఒకరిజోక్యమున

కూరికేపోవువాడు కాదు ఇట్టి సందర్భములో ఒకనాటిరాత్రి
తొమ్మిదిగంటలకు లక్ష్మీకాంతమ్మ గోలచేయడ మాంభం
చింది. కొడుకును, చంపాడు, కొడుకును చంపాడనుమాట లూ
రంతయు ప్రతిధ్వనులైచెను. పోలీసువారూ సోమయ్యగారిని
ఖుయిచీసే తీసికొనిపోయారు. ఇట్టివాడిశరీరం ముక్కలు
ముక్కలుగా తరుగబడి అటకపై జల్లెడలోనున్నది. సోమయ్య
గారంతమిచేయడు, చేయటటకూడ కారణంలేదు. నేనే
చంపాననియంటాడు. పోలీసువారడుగనే, కారణంజెప్పడు
లక్ష్మీకాంతమ్మ చాలామంచిమనిషి అని ప్రతీతి; ఏమోతెలి
యదు. మీరివిషయంలోపనిచేసి యథార్థం తెలియజేస్తే మాబో
టిమిత్రుల కనుదానందమగును. మేకివ్వమొయెడల, నెవ్వ
డరుదెంతుకో తెలిపినయెడల, సిద్ధముముగానుంచును. తిరుగు
టసాలోదయయించి సమాధానము వ్రాయవలెను.

ఇట్లుమిత్రుడు,
పి, వేంకటరమణయ్య.

“విశ్వనాథం! ఈవేంకటరమణయ్య అంటే మాస్మృతి
లో పనిఉండినచ్చి మనయింట్లో పదిరోజులు మకాంచేసాడే
ఆయనెనా? ఏమిటి? పెద్దదామంటే, ఉత్తరంవ్రాయ అమలా
పురంతాలూకా చూడదగినప్రదేశమంటాడు!

అయ్యో! తప్పకుండా వెళ్లాలోయి. రేపుజయలుదేరి
పోదాం. ఇప్పుడే ఉత్తరంవ్రాస్తాను. కాకిరంకలం అందుకో.

విశ్వనాథ ముత్తరమువ్రాసి, కొండుచే దానినిపోస్తూ
నకు బంపించెను. మరునాడుబయలుదేరి, విశ్వనాథముచు,దాను
న, కొండెన్ని గూడ దీసికొని, అమలాపురమునకై బయలుదేరిరి
—చింతాశంకర దీక్షితులు.

జూ బు లు.

I

“శారదా విద్యానిలయము”

అయ్యో,
కడచిననెల 21,22 తేదీలలో మాయూరి శారదావిద్యా
నిలయపు ప్రభువాద్వికోత్సవము ఆవధాని శిరోమణిగారగు
బ్రహ్మశ్రీ కాశీకృష్ణాచార్యులవారి యాధిపత్యముక్రిందజరిగెను.
24 వ తేదీ ప్రాతఃకాలమున నిలయపు మొదలైందరు మా
యూరి కృష్ణానదిలో స్నానముజేసి పేటికా నిస్సంకుల
మధరగీతారవంబులు చెలంగ శ్రీ శ్రీపెండెంటుగారు మున్నగు
ప్రముఖులతో భజనతో పుస్తకపఠన మొనర్చి శ్రీశారదా
విద్యానిలయ పరవమందిరములో ప్రవేశించిరి. సాయంకాలము
5 గంటలకు మాయూరికి హాత్రుగా నేగుదెంచిన బ్రహ్మశ్రీ
కొంపల్లెక్రొవరాజుగారులవారుభక్తిమీదచక్కగానుపవ్యసించిరి
22 వ తేదీ ప్రాతఃకాలమున మాయూరి కాశీవారు అయ్యదే
వరగోపాల కృష్ణమూర్తిపంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద
కందుక ఖేలనము గావింపబడెను. సాయంకాలమున సభజరు
పబడెను. సభాసారంభమున మాయూరికి తలవని తలంపుగా
విచ్చేసినట్టియు, కవులగునట్టియు రాయప్రోలు సుబ్బారావు
గారిచే ప్రార్థనగావింపబడెను. ఆంధ్రజనగానసాధిపతి గారి
న్నుకొనబడిరి. నిలయపు శైక్రిటిగారు సమాజపు సంవత్సర
వృత్తాంతమును జదివిరి. బెజవాడలో రామమోహన్ క్లబ్బు
వైకటగీతారగు అయ్యకి వేంకటరమణయ్యగారు పుస్తకాల
యములమీదను రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు ఆంధ్రోద్య
మముమీదను, బొడ్డపాటి శేషగిరిరావుగారు నిమ్మజాత్యుద్ధరి
ణముమీదను చక్కగానుపవ్యసించిరి. కడపల్లెపెసిడెంటుగారు
కర్ణరంజనముగా మానిలయపు యభివృద్ధిని పొగడుచు మధ్య
మధ్య తగుసంస్కృతాంధ్ర పద్యముల నాశువుగా జెప్పము
మహ్యునందింప జేసిరి. తుదకు మానిలయపు శైక్రిటిగారిచే
సభాధ్యక్షుల కందజీకి వందనములు జెప్పబడినవి. అటపిమ్మట
సగ్రాసాధిపతిగారు కొన్ని పద్యముల జదివిరి.

23 వ తేదీ సాయంకాలమున శ్రీపెసిడెంటుగారు నేద
ధర్మముమీద చక్కగ నుపవ్యసించిరి. ఈవిషయము సామా
న్యమానవులు గ్రహించుటలేదు. కష్టమైనప్పటికిని శ్రీపెసి
డెంటుగారు ప్రతిమాఘినికిని తెలియనంత సులభమైతిలో
నుపవ్యసించిరి. ఈసన్యాసానంతరము మానిలయపు మొదలగు
మహాకాళి వేంకటేశ్వరరావుగారు పద్యరూపముగా వారికి
వందనము లానర్పిరి.

24 తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీపెసిడెంటుగారు నేను
గాన మొనరించి మాయూరి జనులకు కష్టానందము గావించి
నారు.

వల్లూరి వేంకటసుబ్బారావు.

తోటవల్లూరు సహాయకార్యదర్శి.

దేశీయమహాజనసభ.

ప్రతినిధుల కొక బహిరంగ లేఖ.

ఆర్యులారా!

మహాజనసభ దుగ్ధులమైదని మన మందఱుము నెరుగు
చుము. ఈ దుగ్ధుల్యమునకు కారణము కారణమనుచున్నాం.
అది కొంతవరకు నిజమేకావచ్చును గాని మన మిప్పుడు పొంద
గోరిన విషయములను గూర్చిన భావమైనప్పుడే నిశ్చయముగు
కారణమని మనము గమనించినచో సులభముగ గ్రహించుట
కవకాశముకలదు. వెనుకటి పురుషాంతరమువారి తత్వమునుజ్ఞి
కునకు రెండవర్యుల నొగగి. మనకు ప్రభుత్వోద్యోగము
లధికముగ లభించుట, కాననిర్యాణ సభలలో ప్రాతినిధ్య
మధికముగ కలుగుట, అనునవియే ఆయాదర్శములు. ఆతత్వము
న్యుమైనది. మనకు కొంత రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము కలిగినది.
దానితో మనము నిజముగా పొందగిగినదేదో మన మెరుంగము.

మహాజనసభా విధానకలలనుగూర్చి నేను నిర్ణయించిన
కొన్ని యాశయముల నిపుడు మీకు సమర్పించుచున్నాను.
వీనిని వివరము నేను గ్రంథముల మూలమున
ఇతరవిధానమునను బోధించితిమి. వానినిపట్టు నూ
త్రాకృతి నిచట వివరించుచున్నాను.

1. స్వపరిపాలనమును ప్రభాప్రభుత్వమును గలిగినట్టియు
సమానజాతీయతను గలిగినట్టియు నొకసంఘముగ మన మేర్పడి
వలయునను వాంఛితములు నెరవేరవలసిన నీ దేశమందీసంస్క
రణములు జరుపబడుట మిక్కిలి యవసరమని నేను విశ్వసించు
చున్నాను.

(ఎ) భాషాభేదము ననుసరించి దేశమందలి రాజ్యాంగ
భాగములు మరల విభజింపబడవలయును.

(2) రాజధానుల పరిపాలనమునకు దేశభాషల నుప
యోగింపవలయును.

(3) క్రొత్తగా నేర్పడిన రాజధానులలోగూడ నిది
వరకు విశ్వవిద్యాలయములు లేనచోట నూతనమున విశ్వవిద్యా
లయములను నెలకొల్పవలయును. ఆ విశ్వవిద్యాలయములలో
విద్య చేయుటకు దేశభాషలనే యుపయోగింపవలయును.

మరుసక్రమమున నీసంస్కరణములను మహాజనసభ
వారాచరణమునకు తెచ్చుటకు ప్రయత్నింపవలయునని నేను
నమ్ముచున్నాను.

2. మహాజనసభ కాశ్యసంఘముగ నేర్పడవలయును.
దేశమును స్వీకరించునధ్యక్షుడు నియమింపబడ వలయును.
కొన్ని సంఘముల సహాయముతో మరొకన్ని పనులనుగూడ నిధి
ముగ చేయవలయును. దేశమందలి స్వాతంత్ర్యపరిపాలనము నొక
సంఘమువారు ప్రత్యేకమారయు చుండవలయును. అందులో
రెండువిభములగు సభియోగముల సభికముగ గమనించు చుండ
వలయును.

(ఎ) భారతీయనకు యూరోపుదేశీయుడు కలిగించు
ప్రహేళనకు సంబంధించిన యభియోగములు.

(2) ప్రభుత్వోద్యోగి పాలితునకు కలిగించుప్రహేళన
నకు సంబంధించిన అభియోగములు.

ఇవనదారి సంఘములు మున్నగుప్రభా సౌకర్యసంఘ
ములనుగూడ నీమహాజనసభా ప్రతినిధిసంఘమువారు గమనించు
చుండవలయును.

విషయకలను వెల్లడిపనుటకును ఆందోళనము కలి
గించుటకును ప్రత్యేకమొక సంఘముండ వలయును. మహాజన
సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరవలంచెడు కాసన
నిర్యాణమున కనుకూలముగ సభిప్రాయమును ప్రబలకు
కలిగించుట కీసంఘమువారు పనిచేయవలయును.
నేనీభావములను మహాజనసభా పునర్నిర్యాణకాసనమును పే
రట 1912 వ సంవత్సరమున వాంఛితరమన మహాజనసభ జరిగి
నపుడు నేను విషయనిర్ధారణ సంఘమువారికి సమర్పించియుం
డిని. ముందుసంతకర మీవిషయము చర్చింపబడవలయునని
వారు తీర్మానించిరి గాని ఈవిషయములను చర్చించుటకు
తగినరీతిని ప్రజాభిప్రాయము పరీక్షమై యుండకుండుటచే
నీసంవత్సరము దీనిని మరల నేను కాసనరూపమున సమర్పింప
దలంపలేదు.

3. మహాజనసభను గూర్చి ప్రబలమౌరంత యభిమానము
కలుగునట్లుగూడ ప్రయత్నముచేయుట యావశ్యకమని నేను
తలంచుచున్నానుగాన పతాకములు గీతములుమున్నగు తత్వత్మ
సాధనముల మూలమున ప్రజాకృష్ణణమునకు గడంగదగును.ప్రతి
నిధులకు ప్రత్యేకపు టుడుపులనుగాని లేక వస్త్రధారణమున
కొంతమాన్యుగాని విర్వరన వలయును. మహాజనసభ జరుగు
వారము పొడుగునకు కొన్ని యాత్మనములను పేడుకలను జరు
పుట కేర్పాటులు చేయబడవలయును.

ఈయాశయముల కంగీకరించినవారు వారివారి ప్రాంత
ములలో వీనికి ప్రామాఖ్యము నొసంగుచుండవలయును. దీనికం
గీకరించినదియు లేనిదియు దయచేసి నాకుగూడ వ్రాయగలం
దులకు నేను వారిని ప్రార్థించెదను.

శ్రీధర వి. కెల్లూరు ఎ. ఏ. పి. హెచ్. డి.

29-12-1914 పేరారులోని అమ్రాతి నగరప్రతినిధి.

రాజప్రతినిధికిచ్చిన యుద్ధవాక్యము.

దీని జనవరి 2:—హిందూదేశపు మంత్రిగారినుండి రాజప్రతినిధిగారికి క్రిందియుద్ధవాక్యము వచ్చినది:— జర్మనీలవలన నమలు దెబ్బపట్టినట్లుగాను బాంబాయివేసవి. నాలుగు విమానములతో ప్రదేశమువై తిరిగి 17 వాయులను వేసినది. ఒకటి వీనికి కాపుకామునుండెను. 15 గురు ప్రజలు చని పోయిరి. 82 గురు దెబ్బపడినవని. ఈ దెబ్బపడినవారిలో చాలమంది శ్రీమన్నారాయణ ప్రాముఖ్యము గల మందిరములకును నష్టములగులేదు. బెలిజియము, ఫ్రాన్సుయు ద్వరంగములలో విశేషమేమియులేదు. సెయింటు జర్జియు విశ్రాంతినివహించు పట్టణమై రక్షితముగా చేసికొనిరి. ఆల్బేను యెగున భాగములో పరాసువారు పట్టణమైన ఘానాలో సేనలను చేర్చుకొనుచున్నారు.

రష్యనులకు చాల అనుకూలముగనున్నదని అధికారులు ప్రకటించినదానిని బట్టియు, నితరులు ప్రకటించిన దానిని బట్టియు తెలియుచున్నది.

పోలండు యుద్ధము.

పోలండులోని విస్సులానదిమీదను జర్మనులు ముందుకు కదలికొనడం నిరోధింపబడినది. వీరు ముందునకు వెళ్లేలేదు. బ్రాజానది తడివైపున వీరు పట్టుకొనిన ముఖ్యస్థానములను, పోగ్లాన్కునిది. బెలిజియము ప్రాన్సు యుద్ధరంగములనుండి క్రొత్తగ తీసికొనిరావడం ఒక జర్మను పటాలము బ్రాజానదిని దాట కలిగింది. కాని డిసెంబరు 28 వ తేదీ యుద్ధమున ముందుకు పోకుండు చేయుబడినది. మధ్యాహ్నము రష్యవారి క్రొత్త సైనికులనుచ్చి రెండు ప్రక్కలనుండి వీరిమీదపడి వీరిని చాలమట్టుకు నాశనము చేసిరి.

రెవీయలో ఆస్ట్రియావారి పోరాటము.

రెవీయలో నోడిపోయిన ఆస్ట్రియాను సైనికులు చెల్లాచెదురుగా పారిపోవునీతికి వచ్చినది. కార్యక్రమము పర్యవేక్షణలో క్రిందనున్న గుట్టమీద కేట్రువులు లేరు. వీరు పశ్చిమమునకును, కనుమలలో సామాన్యముగా వెనుకకువలరు. ప్రదేశమునకును వెళ్లిపోయిరి. రష్యవారి యెడమభాగమున నున్న సైన్యము దీనికి సెడురుగ నున్న ఆస్ట్రియాను సైనికుల కంటే చాల బలవంతులుగ నున్నదని జర్మనులు ఒప్పుకొనుచున్నారు.

సాదను మహమ్మదీయుల రాజధాని

సాదనుమహమ్మదీయుల ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమునందు రాజధాని కనుపరచుచు జరిపిన జరిగిన సభలు ముగిసినవిషయముల సాదను గవర్నరు జగరలుగారు ప్రకటించుచున్నారు. మాన్యనిలు అను మహమ్మదీయులలో నొకకాఖవారి నాయకుడిట్లు తండ్రివారను పంపుచున్నాడు:—టర్కీ సుల్తానుకు యిచ్చుచులేకుండనే టర్కీవారు యుద్ధమునకు దిగిరి. మహమ్మదీయులకుతలంబందరికి నిధియున్నట్లు లేదు. యుద్ధమునకు దిగినందున కొప్పకొనలేదు. జర్మనులు తురుష్కలను యుద్ధమునకు దింపినందుకు కోపముగ నున్నది. మహమ్మదీయుల యధిపతి డి. కి. యుద్ధము భంగ కరమైనది. ఇది మతసంబంధమైనదికాదు. గ్రాండు ముఫ్తీగారును, ఉలేమాగారును తమ రాజధాని వెల్లిడించిరి:— వీరికి మతమనినచాల గౌరవము. మత విషయములను బోధించుటకు, ఉలేమానియోగింపబడెను. మహమ్మదీయులలోనుసంబంధించిన విషయములను పరిష్కరించుటకు జడ్జలు నియోగింపబడిరి. మక్కాకు వెళ్లుటకు సన్నుతా సౌకర్యములు చేయబడి. ఇన్ని సౌకర్యములు చేసి మమ్మ పాలించుచున్న ఆంగ్లేయు దొరతనమునకు తుడిపుజునులెచుండును. మామిటర్కీలో నెట్టిసంబంధములేదు. టర్కీవారుజర్మనులకురొప్పదలనిని యుద్ధములోదిగిరినానిరి.

సడమటిరంగము.

ప్రాన్సు బెలిజియము యుద్ధరంగములలో పరాసువారు సెటినుభావితో, సగమును ఆల్బేను ఎగుభాగమునుపట్టుకొనట తప్ప ముఖ్యవిషయ మేమియులేదు.

రుష్య జర్మనీల యుద్ధము.

ఈ యుద్ధముగురించి అధికారులు తెలిపిన క్రొత్తసంగతులు లేవు. వార్తాపటములలోని టయిముపుత్రిక ప్రత్యేకపు విలేండు డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— జర్మను సేనయొక్క ఖాంతముగనుండి. వీరు కొలుకొని, ముందసామానులను సిద్ధముచేసికొని రికగ ముట్టడించుటకు ప్రయత్నము చేయుటకై కొంతకాలము పట్టుచున్న.

ఇదివరకు అవలంబించిన పద్ధతులతోటిగి వీరు రష్యనుల

మీద పడి ముందుకు. ఇదివరకు అవలంబించిన పద్ధతికి అన్ని పోట్లను నిరోధము కలిగినది. కాని అసలు చేసిన ప్రయత్నములు సెరవేరుకై క్రొత్తయుద్ధ తంత్రము లాలోచించు బడుచున్నది. జర్మనులకుంటే రష్యను సేనలే యెక్కువగ నున్నవి. ఇంతియగాక, జర్మను సేనలకు తీవ్రమైన నిరోధము కలిగినది. అందుచే నేడు క్రొత్తయెత్తును ఆలోచించుచును.

పోలండులోని స్థితిగతులు

పోలండులోని వార్తావరణసేతి చాల భాంతముగనున్నది. చాలాలోతున బురుదమున్నది ఫిరంగులను లాగికొనిపోవుటకు నీలుండును స్థితిగతులకుమాలముగనున్నవనియు, లెమకేమియు భయములేదనియు వార్తాలోని వారు రెండు చున్నారు. ఆల్బేనునుండియు వార్తాలో లేని, ఉన్నతోద్వోగములలో నున్న చాలమంది రష్యనుల కుటుంబములు, తిరిగి వచ్చుచున్నది.

రుష్యలోని రంగు చాయబాది.

సెయింటు పీటర్సు బర్గ్లోని ఆంగ్లేయ సైన్యబాధి క్రొత్త యంగ్లీషు క్లబ్బులో మాట్లాడుచు నిట్లు వెల్లిచ్చిరి:— రష్యవారు, ఒక్కరే జర్మనీ, ఆస్ట్రియా సైన్యముతోను, దక్షిణమున, టర్కీ సైన్యములతోను ముఠము చేయవలసివచ్చినది ఈ మహాకార్యమున వీరు అద్భుతముగా నెఱవేర్చుచున్నారు. గ్రాండు మార్షల్ కల్స్ గారి నాయకత్వము క్రిందనున్న రష్యను సేనలు లోకముయొక్క దన్నునకు పాత్రవయ్యివి. ఆస్ట్రియానులను ఒడించి, జయము గాంచుచు నెట్టియాలో చాల భాగము నాక్రమించుకొనినది. ఇట్లు వాల్టికు సముద్రము మొదలుకొని అట్లు నల్లసముద్రము వరకును సైన్యము సేనాముఖమును వీరు రక్షించు కొన వలెను ఇందునలన వీరికెన్నెయొకప్రమాణమున్నది. సైన్యము యొక్కడనుండి ఆక్రమింపబడి తీసికొనిపోకలయును. బాటలు సరికలేవు. సైనికులకు కావలసిన సాధనసాధన చాలదురముతీసికొని పోవలెను. ఇక పోలండు యుద్ధములో సేనలకువంతులనుకేట్రువులదేవున్నది. జర్మనులకు మంచిరైలు వే సడపాయము లున్నవి. ఇన్ని కష్టములున్నను రష్యను సేనలు దిక్కుముగ పోరాడి, ప్రాన్సుబెలిజియము దేశములలోని ఒత్తిడి తగ్గించుటకై చాలత్యాగముచిది కనపరచినవి. చాలకాలము కేట్రువులను రణరంగమునందుంచి, క్రియకృతులుగా సేనను భంగము చేయుట యుద్ధముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములలో నొకటి. దీనిని రష్యనులు సెరవేర్చుచున్నారు. రెవీయలోనున్నకుండ చేయుచున్న నిరోధము నీనివలన కృమముగ కుడిపోవును.

రష్యను సైన్యము మెచ్చుకొనుట.

రష్యను సైన్యము చాల శౌర్యపరాక్రమముతో పోరాడుచున్నారు. జర్మనీవారు నిరంతరము చేయుచున్న యుద్ధప్రయత్నమునను భిన్నముచేయువరకు మరలయెన్నిటికి తలచుపడకుండచేయువరకు ఇంగ్లండు, ప్రాన్సు, రుష్యలు యుద్ధముచేయుటకుకంకణము కట్టుకొనినవి.

వాల్టికు చేమ తిరిగిపట్టుకొనుట.

జర్మనీవారి ఆధినివేతనకు బాగనుదిల్లిని ఆస్ట్రియా సైనికులుపట్టుకొనిరి. ఇది సాలామునదీవులలో చాలవెద్య. ఆఫ్రికాకు వైపుభిభాగమున నున్న వాల్టికు అభాతమును ఆంగ్లేయవారు తిరిగి కతముచేసికొనిరి.

రెవీయలో రష్యనుజయము.

సివిలులండు మిలిటరీకేట్రుపుత్రిక లండనువిలేజుకుడిట్లు తంతి వార్తను పంపుచున్నాడు. నెట్రోగ్రేడు నుండి, రోము పట్టణములో నిరంగతులు తెలియవచ్చినవి:—కార్యయోధాంతములనుదాటి ముందెన్నడు యెరుగని విభమున ఆస్ట్రియా సైనికులు చెల్లాచెదురుగా పారిపోవుచున్నారు. సైనికోద్వోగుల దగ్గరనుండు కాగితములను, పటాలముల పతాకములను, ధనమునుగాక, చాలమంది సామానును వదిలి పోయిరి. ఇంకను ఉత్తరమున జరుగుయుద్ధములో దండయాత్రయొక్క ఫలితము తెలుసని జర్మనీవారు పొవిన వార్తానిత వార్తలన తెలియుచున్నది. కాని కాక్రొనెలిషి మాల ముట్టడిత్యలో జరుగకుండ చేయుటకై ఆస్ట్రియానులు ముందుకు వచ్చిట్లు అందరునిశ్చయించుచున్నారు.

మహా ప్రాంతము.

జర్మనులు మహాను పట్టుకొనిన నప్పటి నుండియు సంగతు లేవియు తెలియుట లేదు. సైన్యపుత్రిక యుద్ధప్రవీణు డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— దీనివలన వార్తామీద తిరిగి పడకలంపుతో వీరు ప్రయత్నించుచున్న ప్రయోగించరేను. లేదా, వెనుకకు ఒడగునప్పుడు, తమయెడమచేతి వైపునున్న సైన్యమును రక్షించుకొను తలంపుతో నిట్లు చేసియుండవలెను.

జర్మను నౌకాదళాధిపతి.

జర్మను నుండి హెగు, అంబర్ డాముల మీదుగ యాక్రిందిసంగతులు వచ్చినవి:— కెయి జరు గారిలోని గ్రాండు ఆస్ట్రియా వాను టిర్నిట్టుతోను మాట్లాడు నిమిత్తము హెగి రోమువారు చక్రవర్తిగారి కార్యాలయమునకు వెలింపబడెను. కెప్టెన్ హావనయొద్ద కలిగిన నష్టముగురించి పూర్తిగ తెలుపవలసినదని చక్రవర్తి కోరెను. ఈ సంగభాషణ చాలసేపు

జరిగినది. తరువాత హెగి రోమువారు కీలుపట్టణమునకు వచ్చెను. జర్మను నౌకాదళములో హెగి రోమువారును నౌకాధిపతియు యియ్యబడినదని జర్మనీలో చెప్పుకొనుచున్నారు.

ఒక నౌకాస్థితిని భయరంగము.

సెయింటు జార్జి అను గ్రామము నిమిత్తము పోరాడుచున్న ప్లవోక్ సంగతి జరిగినది. ఇక్కడ కొంచెము ఎత్తయిన సలమున్నది. ఇక్కడకు నీరువచ్చి చుట్టుకొని యుండలేదు. దీనిని బెలిజియము సైనికులు తమస్వాధీనములో నుంచుకొని దాని మీదనుండి, కాని వీరిమీద జర్మనులు ఒకయింట్లోదాగిని ఫిరంగులతో నారంభించిరి. నీటిలో వెనుకకుగాని ముందుకుగాని వెళ్లుటకు వీలులేదు. కాని, ఒకతెప్పమీద నొక ఫిరంగిని వేసికొని కొందరు నావికులు వీరికసాహాయ్యము చేయుటకై బయలుదేరిరి. వీరు ఫిరంగులతోనుచుండుగా ఒక కాలవలో నుండి వెళ్ళవలసి వచ్చినది. వీరిని ప్రోయవారిలో అయిదుగురు ఒకరి తరువాత నొకరుచంపబడిరి. ఆరవవాడు క్షుణ్ణము మీదకు వచ్చెనో లేదో తెలియద దెబ్బతగిలి క్రింద పడిపోయెను. ఎట్లో ఫిరంగి చెరవేసిరి. జర్మనులు దాగికొనిన పోట్లన్నియు శీఘ్రముగా భంగము చేయుబడినవి. జర్మనులు పారి పోయిరి.

దీని జనవరి 2:— జనవరి 2 వ తేదీని స్టేటు సెక్రటరీగారి యొద్దనుండి యాల్బే గ్రామము వైన్ రాయిగారికి వచ్చినవి:— ఫార్మిడెబిలు యుద్ధవాన ముందుగనీతిగి ముగిసిపోయినదో లేక నీటిలో మునుగునావచ్చి కొట్టిముంచినదో యింకను తెలియలేదు. ఈమధ్య పెద్దపెద్ద గాడ్సులువీరుటచే ముందుగను కొన్ని కొట్టుకొని పోయియుండవచ్చుక. ప్రాణములు గాపాడబడిన నావికులు కొందలు వచ్చినారుగాని చని పోయినవారి సంఖ్య చాచుగనుండు నట్లున్నది.

పరాసువారి సాహసము.

మెట్టరయిలువే స్టేషనువై పరాసు వారి వైమానికులు బాంబులువెట్టికొట్టిరి. పరాసువారిసైనికులు జయము గాంచుచున్నారు. జర్మనులు చాలమరుకుకు పనిచేసిరిగాని వారి ప్రయత్నముల్ల విఫలముగావించ బడినవి.

రుష్యవారి ప్రకటన.

శీత్రు సేనలను తరుమగొట్టి చాలప్రాణనష్టము గావించినట్లు రష్యను లొక ప్రకటన గావించిరి. పడమటిరెవీయలోని యుద్ధమురష్యనులకేయనకాలముగ పర్యవసించుచున్నది. లిక్కునకు దక్షిణమున తుపాకి మెసలతో పటాలములకు పటాలములే నిర్మాణముచేయబడినవి డిసెంబరు 29 తేదీ శీత్రు సేనలు చిందరవందగా పారిపోయినవి. పోలండులోని జర్మనుల ప్రయత్నములన్నియు నిరుపయోగమైనవని మార్షింగుపోట్లు పులికా విలేజుకుకు వ్రాయుచున్నాడు. రష్యసర్వ సేనాధిపతియగు గ్రాండు మార్షల్ నికాలస్ గారి యేర్పాటు మునుపటివలెనే సెరవేరుచున్నది. పోలాండును మతియొక క్రొత్తదానిని ముట్టడించుటకై జర్మనులుయత్నించుచున్నారు.

కత్తుహావెకై ముట్టడి.

కత్తుహావెకై వైక బాంబులువేసిన చాయువైమానికుడుగుహ్యార్ట్లు యిటీవల కనుగొనబడినాడు. ఈతడు జెన్జె హాకలమీదను, తనకుకనుగొన పెద్దపెద్ద యుద్ధనావలమీదను బాంబులు వేసితిని చెప్పుచున్నాడు.

భారతీయ సైనికులు.

పరాసుపుత్రికయును ఎడెడెయ్యి" అను పుత్రికభారతీయులను గొనియాడుచు వీరిదివరకు మాడని దేశములలో బహుశైర్యముతో యుద్ధముచేయుచు కష్టములనెల్ల మిక్కిలి యోషికతో భరించుచున్నారని వాక్రచ్చుచున్నది.

వార్తావరణసేతి.

సిడ్నీ జనవరి 2:—కాష్మీరుములోతిరిగి కొద్దిగామంచుకురిగినది. ఇతరపొట్లవాయునుండలము ఆరియున్నది. ఉత్తర హిందూస్థానమునందలి చంచలసేతి భారీపోవుచున్నది.

పరార్థ ప్రారంభము.

దీని జనవరి 2:— నేడు లెల్లవారి సెయింటు శేముచర్చిలో రివరెండ్ జే. బ్రూక్స్ గారి యాబహుళ్యముక్రింద నాంగ్లేయ విజయార్థముజరిగిన యాచాసగతు క్రొత్తప్రతినిధిగారు వచ్చియుండిరి; సర్ శేము డుబోలేగారును సర్ వెల్లీలే గారును కూడ వచ్చియుండిరి. ఆస్ట్రియాపాసనాకర్మము తదితర రాధనసలములందకూడ జరిగెను. సాయంకాలము జమ్మూపట్టణంలో ప్రార్థనయు ప్రాంతవ జై నదేవాలయములందు పూజలును జరిగెను.

దేశమందలి వివిధభాగములనుండియు నిట్టి యాచాసనలును, సమావేశములును, ప్రార్థనలును జరిగెనట్లు తెల్పివార్తలు వచ్చినవి.

సిడ్నీ ప్రార్థనలు.

సిడ్నీ, జనవరి 2:— మిత్రమండలి వారి విజయము నుజ్జేరించి నేడు ప్రార్థనా దినముగా పాటించబడెను. క్రైస్తవర్షిలోను రోమున్ కథోలిక్ కేటోలిక్ లలోను ఈపాసనా కర్మము జరిగెను. జమ్మూ మసీదులో నొక సభ సమావేశమయ్యెను; కల్కటాలో ప్రార్థనలుజరిగెను. అన్ని పోట్లను జననముత్తమధికము.

వనోపధి సారాపరిల్లా.

ఇది శ్రేణుమందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కళ్ళ పొల్లు, వానినాయువుబొల్లు, రసపల్లు, కత్తివికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన న్నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినినిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) వాగవల్లితైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

జీర్ణరసాయనము.

25 మాత్రల డబ్బీ 1 కి వెల 1-4-0

అజీర్ణమువలన భుజించినవస్తువులు రక్తమునకు సరిగా మార నందున ఇదిమిగిలినరోగములకు కారణమగును. దీనివలన శరీర కోశములందు

రసస్రావము క్రమముగ గలుగక, మర్బల మేర్పడి అయ్యు ప్రిణించును. చులబద్ధముమానును. రక్తము పుష్టిజెందును. ఆకలి హెచ్చును.

క ఫ హ రి చూ రము

ఈ చూర్ణము వనమంలికలచే చేయబడినది దగ్గు, ఉబ్బనము, కాససినన తైత్వజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుండుకొనుట మంచిది. చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0.

మూల శంక కు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లాపుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందలవలన (Torpil liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలనరోధమువలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విడువక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గలదు.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి
6, 7 తంబు శెట్టిపిడి, మదరాస్.

తైలు మందు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

తైలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలదు. విషము నెత్తురులో తైలుకాటున ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దవరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొద్దగునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రిబ్బరు బిరడాగల సీసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయమగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి

జ్వర హ రి

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0. వి. పి. సహా 1-0-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్త భేదము, రక్తి గతి భేదమువలనగలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి,

స్థలపు మార్పువలనను దేహమునకు గానివలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలి పురాణ జ్వరములు మొదలగు సమస్త జ్వరములు మానును; ఆకలి హెచ్చును. మలబద్ధము మానును. రక్తశుద్ధియగును. కొద్ది దినములు సేవించిన శరీరము యధాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల ౧౮ బుక్కి 1-కి రూ. 1-0-0.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, సాధమునకు రక్త పుష్టియు, వరముల్యము కారణములు. రక్త పుష్టికి నుంచి ఆరోగ్యము మూలము.

ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధిమాయమువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖరోగములు, మరబ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును. దీనివలన శుక్లనవ్వుము, స్థలనము, శక్తిలేకుండుట, అన్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, మరుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును. వైజ్యగుళిక వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువలన.

కలరా మూత్రము.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ప్లేగువలన ఒకవిధమైన అంటునాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందును పరమామృతైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. దీనివలన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్న చోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి
6, 7 తంబు శెట్టిపిడి, మదరాస్.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

నా తామర తైలము ఒక్కడబ్బీ ను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మా లమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

ఆనేక సంకల్పములు, మానములు బాధపడినవాడు దీనికలన శత్రుణుమే సుఖము పొందిరి. హా! నిదురపట్టక బలములు బలమగుచుండు అవస్థ తగవనినైనను వద్ద.

మోహి నీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు

మెదడుకు చలనజేయును. కండ్లకు చలనజేయును. వెండ్రుకలు తెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునపుజేరును. మనోహరముగా నుండును. నువాసన గలిగి యుండును

వేలకు పేలు సీసాలు విక్రయము. తప్పుకొనుటయుక్తము

ఇది మనోహరము జేయు విద్యాగ్రులు, స్త్రీదర్శ, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖాద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

ఒక డబ్బీతైలమును విడువక తాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతి బారి నన్నగా అద్దము వలె ప్రకాశించును.

చర్మమును మృదుత్వము కలిగి నాజూకు చేరును. తైలమును చిను నాసన గలిగి మీగడవలెనుండును ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాస కోశము లందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు తైత్వము వలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలించు దగ్గు.

శ్వాసకోశముల మాక్కు నాశములందు ఏర్పడునదగ్గు. ఉబ్బసము. ఊయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసిన మందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి
6, 7 తంబు శెట్టిపిడి, మదరాస్.

వాయుకోశరేషము.

Madras.

“లవంగామృతం” 24, నమ్మక్కాన పీఠి. మకరాన్

రక్తవిరేచనములు, బ క విరేచనములు, జగట
విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి
ఈ క్షౌత్రలను మూడువూటలు నేపించినతోడనే
పార్శ్వమున, వీనిని నిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును.
అమృతాంజనంబో, 6 తంబుశైలివీధి, మృదాసు.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తగినవలములతో విధింపఁ బెట్టెత్తమగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (మార్చి 606 వుండు) రీ సంవత్సరము, చందా రు. 2—0—0 (రూపీయలతో నహా) ప్రవేశింపదుమనలేదు. సంవత్సరము చందా ముందు స్వీకరింపబడును.

కలయనాదు:—గా. మఱిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ., చింతాపెట్టె, చుదాడు. అని ప్రాయశః.

ప. శ. న. ఆంధ్ర. పో, ఈయన స్వేచ్ఛ సమాజం, పాం. కూర్, గుం|| జిల్లా.

487, Sowcarpet, Madras

22, బాజ్జీ, మదరాసు.

తె. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840

సెం. 29, చెన్నాబజారుకోడ్డు, పనగుబజారుసమీపం, మదరాసు.

సి, కందప్ప మొదలివిధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

